

*Олег Бажан (Київ),
кандидат історичних наук, ст. науковий співробітник
відділу історії державного терору радянської доби
Інституту історії України НАН України;*

*Вадим Золотарьов (Харків),
кандидат технічних наук доцент Харківського
нац. університету радіоелектроніки*

«ПЛАТІВКО-ПАТЕФОННИЙ ТРЕСТ», АБО ЯК ОДЕСЬКІ ЧЕКІСТИ НА ПОЧАТКУ 1930-Х РОКІВ КОНТРАБАНДОЮ ЗАЙМАЛИСЯ

Географічне розташування Одеси, проходження через її територію головних магістральних шляхів, що з'єднують Схід і Захід, функціонування у місті потужного морського порту з величезним торгівельним оборотом закономірно викликало сталий інтерес з боку тіншової економіки. Контрабанда як антисоціальне явище на теренах Одеси має давню історію. Пошуки ефективного інструментарію боротьби з організованими контрабандними потоками було розпочато ще в першій половині XIX ст. - з часів порто-франко і продовжено за радянської доби. Протидія контрабанді, у першу чергу шляхом посилення відповідальності посадових осіб в Країні Рад, не приносила очікуваного результату. Як не дивно, але в часи закритості радянського суспільства, дефіциту товарів в СРСР траплялися випадки, коли органи державної безпеки розглядали контрабанду як необхідну економічну активність, що має на меті заміщення нестачі імпорту в їхньому силовому відомстві та повсякденному житті.

Як свідчать архівні документи, наприкінці 1920-х на початку 1930-х рр. структурний підрозділ НКВС на Одещині одночасно з приборканням місцевих контрабандистів власними зусиллями організовує регулярний канал переміщення товарів і цінностей через державний кордон без відома органів митного контролю. Налагодження контрабандних потоків дефіцитної продукції із-за кордону спостерігається під час перебування на посаді очільника Одеського окружного відділу ДПУ Олександра Ємельянова*, а згодом Юрія Перцова*.

Останній упродовж 1931-1932 рр. створив особливий валютний фонд (налічував 3,5 тис. доларів США), який регулярно наповнювався по лінії економічного відділу обласного управління ДПУ (вилучення готівки у валютчиків та спекулянтів) та продажу іноземцям, прибулим до Одеси (по «лінії Інтуристу»), ікон [1, арк. 45]. Накопичені в незаконний спосіб гроші Юрій Перцов витрачав як на потреби структурного підрозділу радянських спецслужб в Одесі (незаконне придбання у Стамбулі службового автомобілю «Вііск», автозапчастин, паперу для канцелярських потреб, грошові премії для окремих співробітників), так і в особистих цілях (одяг для членів сім'ї, купівля платівок, фотоапарату тощо (див. Док. №1)).

Доставка до Одеси дефіцитних імпорتنих товарів контрабандним шляхом здійснювалася завдяки зусиллям співробітників іноземного відділу Одеського управління ДПУ УСРР (див. док. №2-3), який в чекістських колах отримав негласну назву «ППТ» (платівко-патефонний трест). Послугами «ППТ» користувалися навіть представники центрального апарату Державного політичного управління УСРР. Нижче публікуються документи, які віддзеркалюють специфіку та типологію контрабанди в Одесі на початку 1930-х рр. за участі радянських органів державної безпеки.

Література:

ГДА СБУ (м. Одеса), спр. 9911-п.

№1

Заява завідуючого санаторієм ДПУ УСРР в м. Одесі В. Ніколаєвського* помічнику начальника Особливого відділу ОДПУ Л. Іванову* про контрабандні оборудки начальника Одеського обласного відділу ДПУ Ю.

Перцова

29 січня 1933 р.

ПОМ. НАЧ. ОО ОГПУ

ТОВ. ИВАНОВУ

От Зав. Санаторием ГПУ УССР в гор.
Одессе т. НИКОЛАЕВСКОГО В.Я.

Заявление

В связи с приказом Зам. Пред. ОГПУ т. БАЛИЦКОГО о расследовании дела по поводу моей поездки в Константинополь, считаю необходимым предоставить вам по данному делу следующие разъяснения.≤...≥

О целях поездки тов. ПЕРЦОВ сказал мне, что я должен приобрести в Константинополе машину для Отдела по имеющейся у него лицензии на имя ИВАНОВА.

Лицензія наркомату зовнішньої торгівлі видана завідувачу гаража М. Іванову на придбання автомашини ГДА СБУ (м. Одеса) спр.9911-П, арк.28.

ки машины, но так как тов. РЕДЕНСА нет в Харькове, то чтобы я поехал пока выяснить условия покупки машины. Но поскольку я уже еду в Константинополь, тов. ПЕРЦОВ сказал мне, что он даст мне поручение привезти ему вещи для личного обихода.

Когда приблизился день моей поездки, т. Перцов дал мне список вещей и тысячу сто американских долларов для покупки таковых. Тов. Перцов предупредил меня никому не говорить о моей поездке в Константинополь. Вручая мне деньги и список вещей, тов. ПЕРЦОВ сказал мне, чтобы я все-же постарался приобрести поддержанную машину. На

Ввиду того, что показанная мне тов. ПЕРЦОВЫМ лицензия оказалась безвалютной, я поставил перед ним вопрос где он возьмет такую сумму долларов для приобретения машины. На этот вопрос тов. ПЕРЦОВ ответил мне, что он рассчитывает получить от Председателя тов. РЕДЕНСА разрешение на вывоз валюты для закупки

мое замечание тов. ПЕРЦЕВУ, что у меня не хватит денег для приобретения и вещей и старой машины, и запасных частей к имеющемуся в отделе «Бьюик», он ответил, что на месте я должен буду час сообразить что покупать и что делать. Что касается условий обратного возвращения и посадки на пароход, тов. ПЕРЦОВ сказал, что он обо всем этом лично позаботится.

За несколько дней до отхода в Константинополь парохода «Чичерин», тов. ПЕРЦОВ дал мне служебную записку к Зам. Управляющего Совторгфлота в Одессе тов. КОВАЛЮ, о включении меня в «РОЛЬ» указанного парохода. По прочтении записки, тов. КОВАЛЬ сказал мне, что документы получу в Спецотделе его Конторы, что и было сделано.

Таким образом, под фамилией ИВАНОВА я выехал в Константинополь, имея письмо тов. ПЕРЦЕВА к т. КРАСНОВУ с просьбой оказать мне содействие. В Константинополе я пробыл около 10-12 дней. Вопрос о моем оставлении командой парохода был урегулирован в Константинополе при помощи Агентства «Совторгфлота».

Как я и предполагал, приличная подержанная машина 7-местная должна стоить на Константинопольской бирже не менее тысячи пятисот долларов.

Модель американського автомобіля «Buick» 1930-х рр.

Поэтому, вопрос о покупке машины совершенно отпал, и я занялся реализацией заказ тов. ПЕРЦЕВА, т. е. покупкой вещей по его списку. Всего закуплено было мною разных вещей на сумму приблизительно на доллары на

Радіо Telefunken 3/26a
(1926 р.)

семьсот или немного больше. Вещи были упакованы мною в трех местах: одном американском дорожном сундуке, одном чемодане среднего размера и одном чемодане – несессере. Кроме того, я вез из собою еще два места, в которых были упакованы «Телефункин», два мотора к нему и диск.

Аппарат «телефункин» был куплен тов. КРАСКОВЫМ в подарок т. ПЕРЦОВУ. Уплочено было за «телефункин» триста турецких лир, причем, двести пятьдесят ассигновал тов. КРАСКОВА, а остальные я дополнил из денег тов. ПЕРЦЕВА. Вещи я погрузил в отдельную каюту.≤...≥

≤...≥ Три списка вещей, составленные тов. Перцовым, я сохранил на тот случай, если-бы тов. ПЕРЦОВ. Почему-либо, предъявил ко мне какие-нибудь претензии или отказался-бы от своего поручения.

Списки вещей при сем прилагаю.

НИКОЛАЕВСКИЙ

29 января 1933 года. гор. Одесса

ГДА СБУ (м. Одеса), спр.9911-П,арк. 10-14. Оригінал
ДОДАТОК №1

Список речей, складених начальником Одеського управління ДПУ УСРР Перцовим, для придбання В. Ніколаєвським у Константинополі

1. Патефон.
2. –«»- собачки, хорошие, последнего выпуска – 2 шт.
3. 4 запасных мембраны.
4. Иголки
5. Пластинок по перечню.
6. Фотоаппарат «Роллефлекс» (зеркалка).
7. Пленки к зеркалке «Роллефлекс» - 300 штук. Размер 6х6.
8. Фотоаппарат последнего выпуска (небольшой, комбинация лейки зеркалки и пленки к нему (2 шт.).

Фотоапарат «Standard Rolleiflex 6x6 K2»

9. 2 адаптера для радио-патефона.

10. Лейку последнего выпуска со всеми принадлежностями.

1. Саквояж – «несессер».

2. Зимние вязаные костюмы для 10 лет и 2 лет.

3. 2 дюжины дамских чулок.

4. 1 пару мужских гетр (шерстяных).

5. 2 вязаные рубашки мужские № 48.

6. 1 дамскую теплую кофточку (вязан. №50).

7. Несколько белых беретов (6 штук).

8. Детские теплые высокие носки (вязан. на 10 лет).

9. Мужскую кепи № 56.

10. Бошевский сигнал ¹⁰.

11. Два прожектора.

12. Электрические фонарики.

13. Всякую мелочь.

14. Самобрейку с ножами.

15. Презервативы.

16. Неврозик.

17. (вырвано).

18. ->-

19. Гетры (не разборчиво)

20. Плащ шелковый, двухсторонний.

21. Костюмы вязан. маленьк. (неразборчиво).

22. Фотобумага.

23. Проявители.

24. Туфли №41 на резине.

¹⁰ Звуковий сигнальний пристрій німецької фірми «Bosch».

ГДА СБУ (м. Одеса), стр. 9911-П, арк. 17. Копія.

ДОДАТОК №2

**Перелік музичних творів та виконавців, складений
Ю. Перцовим для купівлі за кордоном**

ШАЛЯПИН

Цыганский оркестр Гулеско

1. Вниз по матушке по Волге.	1. Две гитары.
2. Стенька Разин.	2. Прощай ты новая деревня
3. Песнь сибирских каторжан	3. Графиня Марица
	4. Только раз бывают
в жизни встречи

Персидская любовь, песня Рубинштейна¹¹. ЮРИЙ МАРФЕСИ
Шехерезада части 1, 2, 3, 4. 1. Мы сегодня растались с тобой

Черные глаза –

соло Гладыревского

2. Дни за днями катятся
3. Черные глаза
4. Только раз бывают в жизни
5. Дорогой длиною
6. Там бубны звон
7. Прощай ты новая деревня
8. Любовь прошла

ВЕРТИНСКОГО

1. Танго « Магнолия»
2. Мадам, уже
падают листья
3. Поздняя встреча
4. Джимми – пират
5. Палестинское танго
6. Ваши злые духи
7. Полукровка
8. Песенка о моей жене
9. Испано-Сюиза
10. Концерт Сарасете
11. Китайская акварель

КАЗАЧИЙ ХОР

1. Вниз по матушке по Волге
2. Вдоль по Питерской,
по Тверской
3. Однотонно гремит
колокольчик
4. Есть на Волге утес
5. Стенька Разин
Кроме этого, прошу купить
хорошие музыкальные
фокстроты, танго, и вальсы и
какие-либо новинки.
Фокстротов – 15 шт.
Танго – 10 шт.
Донна Клара – 3 шт.

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

12. Молись, кунак Монте-Карло

13. Эй, душа моя

14. В степи молдаванской

ИЗА КРЕМЕР

ВОСКРЕСЕНСКАЯ

1. Замело тебя снегом, Россия Бублички- Письмо к матери

2. Гори, гори, моя звезда

Сказки Гофмана- Оффенбаха 2 ч.

Спящая красавица -Чайковского

Реквием Моцарта

Украинский хор «Думка»

Похоронный марш Бетховена

Заповіт

(як умру, то поховайте)

-«- «-«

Шопена

Сон любви – Листа

Восточные танцы – Глазунова

Вальс цветов – Чайковского 2 ч.

Корневильськіє колокола

«Шварце ауген» (черные глаза)

Оскар Штрок

Арабский и китайский танец

История венского леса - Штрауса

ГДА СБУ (м. Одеса), спр.9911-П, арк. 18. Копія.

№2

Заява капітана державної безпеки Аркадія Ратинського* наркомун внутрішніх справ УРСР О. Успенському* про техніку провозу контрабанди зі Стамбулу до Одеси

1 серпня 1938 р.

**НАРОДНОМУ КОМИССАРУ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УССР
УСПЕНСКОМУ**

Арестованного РАТЫНСКОГО Аркадия Марковича

Я хочу настоящим заявлением чистосердечно рассказать и принести повинную во всех тех преступлениях, которые я совершил перед партией и советской властью, работая в органах ЧК-ГПУ-НКВД.

Я должен в связи с этим, рассказать искренне о той обстановке политической грязи и того маразма, который царил среди некоторой части работников ЧК на Украине, начиная

с руководителей БАЛИЦКОГО, КАРЛСОНА и других, связанных с контрабандной деятельностью. ≤...≥

Фактически я попал в контрабандное болото в 1929 г., когда был переведен в Одесское ИНО. Здесь контрабандой занимались совершенно открыто, не пытаясь ничем ее прикрыть.

Одновременно со мной прибыл на должность начальника Окротдела ЕМЕЛЬЯНОВ. Пока я знакомился с делами, ЕМЕЛЬЯНОВ, через ПИСКАРЕВА, у которого я принимал дела, успел заказать и получить патефон, пластинки и различные носильные вещи, всего на сумму 400 долларов, ПИСКАРЕВ, сдавая мне денежные дела, сдал заметку на эту сумму, сказав, что это нужно получить с ЕМЕЛЬЯНОВА.

Между прочим пароход в Стамбул уходил на следующий день после отъезда ЕМЕЛЬЯНОВА в Одессу. Таким образом он начал свою работу в Одесском окротделе с контрабанды, т.к. другими делами заняться еще не успел.

Сдавая дела, ПИСКАРЕВ ознакомил меня с техникой провоза контрабанды из Стамбула. На пассажирских пароходах ближневосточной линии был связист ИНО ОГПУ, возивший почту, через которого эта контрабанда заказывалась. По прибытии парохода в порт, начальник окротдела или его заместитель давал распоряжение контрольно-пропускному пункту пропустить связиста и сотрудник ИНО МЕДВЕДОВСКИЙ доставлял его в ИНО.

Кроме того, существовал еще и другой канал широко использовавшийся для привоза контрабанды, это частые поездки ряда сотрудников органов ЧК в Стамбул, эти поездки носили «премиальный» характер. Так напр. УШАКОВ был «премирован» поездкой в Стамбул, откуда привез большой запас контрабанды.

Такие же поездки одновременно совершали бывш. нач. КРО ГПУ УССР ДОБРОДИЦКИЙ, ЗАПАДНЫЙ, РУБИНШТЕЙН /2 раза/, ЯМНИЦКИЙ, КАРЕЛИН * и другие, фамилии всех сейчас не помню.

Эти поездки носили ничем неприкрытый характер экспедиций за контрабандой, и сопровождалась затратами больших сумм долларов, которые черпались из источников ГПУ УССР- ИНО и ЭКО.

Такие же поездки за контрабандой в Стамбул совершал и я. Всего за время работы в Одессе, я ездил в Стамбул три раза.

Первая поездка состоялась в декабре 1929 г. Ехал я с ХОМЯКОВЫМ*, работающим тогда в ИНО ГПУ УССР и ЗАПАДНОЙ Людмилой, которая сей час является женой ХОМЯКОВА.

На мой вопрос ХОМЯКОВУ, для чего едет ЗАПАДНАЯ, он мне ответил, что она будет там нужна для святи с источником «ЖЕЛЯБОВЫМ».

Как я на месте убедился, никакими деловыми соображениями ее поездка не вызывалась, а это было просто туризм барыньки за границу за нарядами, на которые она израсходовала большую сумму долларов.

Перед поездкой мне в Харьков КАРЕЛИН дал большой список вещей, как он заявил, для БАЛИЦКОГО, КАРЛСОНА, ДОБРОДИЦКОГО, для него и других. Такой же список контрабандных вещей, которые надлежало закупить, дал мне в Одессе ЕМЕЛЬЯНОВ и его заместитель КРИВЕЦ.

В общем мне было дано заказов на сумму свыше 1500 долларов. Кроме того, я получил от КАРЕЛИНА на командировку 250 долларов, которые я также израсходовал на контрабанду.

ХОМЯКОВ также имел заказов на такую же сумму, как и я.

Из заказанных вещей помню 4 патефона, штук 200 пластинок и различные мужские и дамские носильные вещи.

Мы пробыли в Константинополе 7 дней, от парохода до парохода, закупили все вещи, согласно заказов и возвратились в Одессу, имея 6 больших чемоданов с контрабандой. По приезде в Одессу, в контрольно-пропускном пункте нас ожидала телеграмма БАЛИЦКОГО о пропуске нас без досмотра.

Через ХОМЯКОВ я отправил все контрабандные заказы в Харьков, а Емельянову и КРИВЦУ* отдал на месте.

Я также привез контрабандные подарки аппарату Одесского ИНО и контрабандные носильные вещи для себя и для жены.

После этой поездки ЕМЕЛЬЯНОВ и КРИВЕЦ неоднократно заказывали пластинки и различные контрабандные вещи, которые я им доставлял через связиста БИЛЯРОВА.

В 1930 г. в Одессу вместо ЕМЕЛЬЯНОВА прибыл начальником облотдела ПЕРЦОВ. Он свою работу начал также с

контрабанды. Вызвав меня первого из начальников отделений ПЕРЦОВ заявил мне, что впредь без его личного разрешения ничего из Стамбула никому не привозить. Разрешения может давать только он и никто больше. Тут же он мне сказал, что для него лично нужно привезти красный сафьяновый патефон и штук 60 пластинок по списку, который он мне вручил. Денег на эти вещи он мне не дал и сказал, чтобы взять из сумм ИНО, а он потом расплатится. Патефон и пластинки были ему привезены на средства ИНО.

С приездом ПЕРЦОВА в Одессу началась эра бытового разложения и пьянства. ПЕРЦОВ начал приглашать к себе на квартиру меня, САПИРА*, ВАЛЕЙКО* и по приезде к нему заместителем ГАЛИЦКОГО* и других приближенных сотрудников устраивать пьянки, которые иногда продолжались по двое суток. Это делалось в рабочее время.

Вскоре он завел себе любовницу, актрису Зою ВАНСОВИЧ, на которую затрачивал государственные средства и закупал для нее контрабанду. Мы, руководящий состав облотдела, в том числе и я, знали все это, знали также, что ПЕРЦОВ совершенно перестал работать. Но никуда об этом не сигнализировал, т.к. были связаны круговой порукой. Также скрывалось все это и от аппарата.

Кажется в 1930 г. меня вызвал ПЕРЦОВ и сказал, что у него есть большой список заказов от БАЛИЦКОГО и КАРЛСОНА, которые нужно привезти из Константинополя. Я сказал ему. Предварительно посмотрев список, что связист это выполнить не может, т.к. он может привезти только небольшой пакет и что нужно подождать, пока кто-нибудь поедет. Тут же я ему сказал, что вскоре наступает срок второго свидания с «Желябовым» и если разрешат поездку, то я поеду и выполню. ПЕРЦОВ мне ответил, что он этот вопрос согласует с БАЛИЦКИМ.

Вскоре после этого вопрос был разрешен положительно и я поехал в Константинополь. Предварительно ПЕРЦОВ дал мне заказ, о котором я говорил выше и кажется 1600 долларов. Особенно он напирал на то, чтобы привезти для БАЛИЦКОГО спортивный снаряд, так наз. «домашняя лодка» и дал мне рисунок этой лодки.

В Харькове, где я был перед поездкой, ДОБРОДИЦКИЙ и КАРЕЛИН поручили привезти им пластинки и ряд носительных вещей: ПЕРЦОВ дал также отдельный заказ для себя долларов на 150, но денег не дал, а велел взять «пока» из сумм ИНО, а отдаст уже все сразу.

Пробыл я в Стамбуле снова дней 7, закупил все заказы и возвратился в Одессу. В контрольно-пропускном пункте снова была телеграмма БАЛИЦКОГО о снятии меня без досмотра.

В третий раз я ездил в Стамбул в январе 1932 г. Поездка состоялась по предложению ИНО ОГПУ, для того, чтобы повидаться с источником аппарата резидентуры №106 и дать свое заключение.

Срок поездки был жесткий, но все же ПЕРЦОВ и ГАЛИЦКИЙ дали мне заказов на контрабандные вещи для их и их жен долларов на 500, которые я закупил и привез. Доллары дал мне ГАЛИЦКИЙ за себя и за ПЕРЦОВА, которые он взял в ЭКО. Дал также он 100 долларов и мне лично, на которые я закупил контрабанды для себя.

Нужно сказать, что вообще с приездом ГАЛИЦКОГО ИНО совершенно потеряло свой облик и превратилось в контрабандный пункт.

Он приблизил к себе работников ИНО БОРИСОВА-ВИЛЬНЕРА*, РОГОЛЯ и меня. Начались пьянки у него на квартире и под его председательством и руководством иновцы забросили работу совершенно.

ГАЛИЦКИЙ не пропускал ни одной поездки связиста, чтобы не нагрузить его заказами на заграничные вещи-платья, белье, костюмы и т. д. Все это делалось при моем непосредственном участии, а также участии работников ИНО БОРИСОВА и РОГОЛЯ. ГАЛИЦКИЙ доставал в ЭКО крупные суммы долларов, которыми снабжал меня, РОГОЛЯ и БОРИСОВА, а также расходовал на приобретенную для него лично контрабанду.

Разложение иновского аппарата пошло далеко. Началось использование иновских денег не закордонную работу, а на личные корыстные цели, на контрабанду. Начались различные ухищрения и комбинации связанные с этим.

Так напр. БОРИСОВ, подготавливая агента по делу «КИНТИРИ» для переброски в Румынию, похитил значи-

тельную сумму, из денег предназначавшихся для него. Для этого он проделал ряд жульнических комбинаций. Также жульнические комбинации он проделал, подготавливая группу агентов на Болгарию, по делу «Переправа». Для этого дела нужно было судно. Он мне представил сет на оплату этого судна, однако сет этот оказался фиктивным и как я выяснил, он это судно приобрел в хозяйственных организациях бесплатно, однако никаких мер я не принял и покрыл это преступление, как и преступления других работников ИНО. Здесь также сказывалась круговая порука.

Такие же жульнические комбинации проделывали работники ИНО РОГОЛЬ*, ОЛЕНИН и МЕДВЕДОВСКИЙ. Я постараюсь припомнить факты всех этих поступков, преступных действий и сообщу о них дополнительно. Все эти преступные действия делались либо при моем непосредственном участии, либо с моего ведома.

Наряду с этим, имели место случаи устройства на пароходы ближневосточной линии всяких сомнительных людей, которые использовались работниками ИНО в контрабандных целях.

Так, в 1932 г. Роголем и САПИРОМ был устроен на пароход их близкий приятель ШАБСИС, который привез им обоим контрабанду.

БОРИСОВ всегда настойчиво продвигал на пароходы заграничных рейсов агента-моряка «НАГЕЛЯ», который привозил ему контрабандные вещи.

Этим заявлением не исчерпывается перечень всех событий и фактов той политической грязи, которая царила среди работников ИНО и лиц с ними связанных.

Потеряв лицо партийцев, потеряв чекистский облик, мы своим разложением своими поступками по существу скатились в лагерь контрреволюции, что и привело меня в 1937 г. в антисоветский троцкистский заговор и сделало агентом польской разведки.

РАТЫНСКИЙ

1/VIII-38 г.

ЦДАГО України, ф. 263, оп. 1 спр. 37281, арк. 75, 77-85.
Засвідчена копія.

**З протоколу допиту колишнього уповноваженого
відділку іноземного відділу Одеського облвідділу ДПУ
УРСР Марка Роголя про власну участь у нелегальному
провезенні товарів через кордон**

22 серпня 1938 р

≤...≥ В 1931 году я был назначен Уполномоченным отделения ИНО Одесского облотдела ГПУ, начальником ИНО был РАТЫНСКИЙ Аркадий Маркович, под руководством которого я работал в течении двух лет, до перехода на территориальную работу.

Аппарат ИНО состоял из РАТЫНСКОГО, меня – РОГОЛЯ, БОРИСОВА, МЕДВЕДОВСКОГО и ОЛЕНИЧА.

Из личных наблюдений мне вскоре стало известно, что отдельные сотрудники ИНО во главе с РАТЫНСКИМ используя свое служебное положение занимаются контрабандной деятельностью, доставляя из заграницы разные носильные и другие вещи.

В контрабандной деятельности, как я указал выше, руководящую роль играл РАТЫНСКИЙ Аркадий Маркович, являющийся тогда начальником отделения ИНО.

Проработав непродолжительное время в ИНО я так же включился в контрабандную деятельность, получив лично для себя в разное время – патефон, примерно 20-25 пластинок к нему, два отреза сукна на пальто и костюм и др. мелкие вещи.

Контрабанда из заграницы доставлялась, главным образом, через штатного связиста Константинопольской резидентуры АВЕРКИНА, которому при каждой его поездке в Константинополь, сотрудниками ИНО давались личные поручения на доставку контрабанды.

В каких размерах и какую именно контрабанду получали РАТЫНСКИЙ, МЕДВЕДОВСКИЙ и БОРИСОВ и другие сказать точно не могу, во всяком случае они ее получали значительно больше, чем я.

Знаю, что лично РАТЫНСКИЙ под предлогом связи с закордонным источником выезжал в Константинополь откуда доставил значительное количество контрабандных то-

варов и вещей, для бывшего начальника ИНО ГПУ УССР КАРЕЛИНА, начальника Одесского облотдела ГПУ ПЕРЦОВА и других. Об этом мне говорил сам РАТЫНСКИЙ.

В начале 1933 г. при моем непосредственном участии с санкции САПИРА была устроена командировка за границу, заведывающему гаражем интуриста ШАБСИСУ, который должен был устроиться шофером советского консульства в Константинополе, о чем была просьба консульства. Фактически же его поездка была связана с доставкой из-за границы контрабанды для себя.

Протокол моих слов записан правильно и мною прочитан.

РОГОЛЬ

ДОПРОСИЛ: ЗАМ НАЧ 4 ОТДЕЛЕНИЯ 3 ОТДЕЛА 1 УПР НКВД УССР МЛ ЛЕЙТЕНАНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ / ОБОЛЯНСКИЙ/

ЦДАГО Украни, ф. 263, оп. 1, спр. 37281, арк. 33-35.
Оригінал.

№4

З протоколу допиту звинуваченого Л. Телішевського* про причетність керівництва Одеського обласного управління ДПУ УРСР до контрабандних потоків у межах прикордонної території

25 серпня 1938 р.

ВОПРОС: Что вам известно о преступлениях РОГОЛЯ Марка Павловича за его работы в ИНО Одесского Облуправления НКВД?

ОТВЕТ: РОГОЛЬ работает в ИНО Одесского Облуправления в тот период, когда ИНО руководил РАТЫНСКИЙ и прежде чем говорить о преступлениях РОГОЛЯ, надо указать о взаимоотношениях РОГОЛЯ с РАТЫНСКИМ.

РОГОЛЬ и РАТЫНСКИЙ являются старыми закадычными друзьями и их связывают какие-то интимные и темные делишки, покрытые до сих пор мраком неизвестности. Такая взаимосвязь при поддержке БОРИСОВА, также работавшего тогда в ИНО, создала и РАТЫНСКОМУ и РОГОЛЮ возможность прибрать ИНО полностью в свои руки и обста-

новку, при которой легко было совершать различные преступления.

В основном их преступления заключались в следующем:

Такая чрезвычайно важная и ответственная оперативная единица, как ИНО со своим закордонным аппаратом, была ими превращена буквально в контрабандную лавочку и транзитный пункт для приобретения и переотправки из Константинополя различных контрабандных товаров.

Достаточно указать, что «деятельность» их приняла такие размеры и сделалась таким широким достоянием масс, что Одесское ИНО иначе не называли как «ППТ» / пластино-патефонный трест/.

Это под их руководством, быв. Нач. Одесского НКВД ПЕРЦОВУ удалось вывести из Константинополя массу драгоценностей и одевать в заграничные платья одесских проституток и своих сожительниц.

Для этой цели РОГОЛЬ снаряжал в Константинополь специальных курьеров, которые отправлялись за кордон с фиктивными документами мореходными книжками и они капитанами судов записывались в роль парохода, как моряки.

Одним из таких мне известен ШАПСИС Геня, который даже удосужился из Турции привезти автомашину. Другим был небезизвестный НИКОЛАЕВСКИЙ. И все это завозилось, вполне понятно, за валюту, причем валюту государственную, ассигнованную на закордонную работу.

Вместе с ПЕРЦОВЫМ и другими самоснабжались контрабандными товарами сами РОГОЛЬ и РАТЫНСКИЙ. Дело дошло до того, что привезти из Турции патефон с полным комплектом пластинок, причем запрещенных, сделалось пустяком, так как Одесский контрольно-пограничный пункт находился также в их руках, равно, как и таможня и благодаря налаженной связи и совместной преступной деятельности «рука руку мыла». Помимо, что контрабандой они снабжали ЛЕОПОЛЬД*, ЯКОВЛЕВА* и АСКОЛЬДОВА – ХЕЙФЕЦА- бывших работников ИНО центра / УССР/. ≤...≥

Впоследствии в 1932 или в 1933 году, когда размеры этих «операций» вышли за всякие рамки, ПЕРЦОВ, как известно,

был арестован и РОГОЛЬ и РАТЫНСКИЙ не были тогда подвергнуты аресту только потому, что руководство тогдашнее не хотело в своих интересах «раздувать кадила».

Но РОГОЛЬ и РАТЫНСКИЙ до последнего времени ходили под страхом ареста. ≤...≥

ТЕЛИШЕВСКИЙ

ДОПРОСИЛ: ЗАМ НАЧ 4 ОТДЕЛЕНИЯ 3 ОТДЕЛА 1 УПР НКВД УССР МЛ ЛЕЙТЕНАНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ / ОБОЛЯНСКИЙ/*

ЦДАГО України, ф. 263, оп. 1, спр. 37281, арк. 159-164. Оригінал.

Біографічні довідки:

Кривец Ефим Фомич
(10.03.1897 – 26.01.1940)

Народився у Варшаві (за ін. відом. – у с. Кривці Ляцької вол. Лідського повіту Віленськ. губ.) у родині робітника-залізничника. Білорус. Член ВКП(б) з 09.1917. Дитинство та юність провів у Двінську Вітеб. губ. Закінчив у Двінську почат. училище та 2-ге міс. училище у 1912. У 1912 – 08.1914 – канцелярист Двінського повіт. з'їзду мирових суддів. У 08.1914 – 08.1915 – письмовод. члена повіт. окруж. суду та 2-ї ділянки Двінськ. повіту. У 08.1915 – евакуйований до Брянська. У 1915 – 02.1916 – письмовод. Брянськ. міської управи. У 02.1916 – 05.1916 – машиніст-переписувач Брянськ. арсеналу. 15.05.1916 – 10.1917 – рядовий 209-го піх. запас. полку в Брянську, рядовий 97-го піх. Ліфлянд. полку (кілька днів був на Румун. фронті в Буковині, в боях участі не брав і був евакуйований через хворобу), з 1917 – військовослужб. 812-го полк. запас. шпиталю в Черкасах, з 05.1917 – військовослужб. Упр. Брянськ. військ. нач.). У 1917 – 03.1918 – пом. секретаря завкому Брянськ. арсеналу. У 1918 – 03.1918 – член більшовицької фракції при спілці службовців Брянськ. арсеналу. У 03.1918 – проживав у Катеринославі. У 1918 – 3 місяці був безробітним у Камишині. У 10.1918 – 10 днів обіймав посаду нач. міліції 2-го рай. м. Ржев. У 25.10. – 15.12.1919 – співробітник Брянськ. повітової ЧК (голова коле-

гії слідчих та завідувач юр. відділ.). 15.12.1919 - рішенням ВЧК направлений в Україну. У 12.1919 - 26.07.1921 - працював у Полтав. губ. ЧК (слідчий, заст. зав. юр. відділом, уповноваж. з контррев., секретар Колегії). У 30.07.1921 - 08.03.1922 - уповноваж. з контрреволюції Київ. губ. ЧК. У 03.12.1921 - 08.03.1922 - заст. нач. політвідділу Київ. губ. ЧК. У 08.03. - 22.09.1922 - нач. секрет. відділу Київ. губвідділу ДПУ. У 08.03. - 22.09.1922 - заст. нач. секретно-опер. частини Київ. губвідділу ДПУ, у 22.09.1922 - 01.12.1922 - нач. контррозвід. відділу Київ. губвідділу ДПУ. У 11.10.1922 - 19.10.1922 - т.в.о. нач. секретно-опер. частини відділу Київ. губвідділу ДПУ. З 01.12.1922 - заст. нач. контррозвід. відділу Київ. губвідділу ДПУ. З 01.02.1923 - уповноваж. контррозвід. відділу Київ. губвідділу ДПУ. З 16.06.1923 - у резерві призначень ДПУ УСРР. З 18.08.1923 - уповноваж. контррозвід. відділу ДПУ УСРР. З 23.05.1924 - пом. нач. контррозвід. відділу ДПУ УСРР. У 16.12.1925 - 15.10.1927 - пом. нач. Київ. окрвідділу ДПУ. З 21.10.1927 - пом. нач. Одес. окрвідділу ДПУ. З 09.05.1930 - нач. інформаційного відділу ДПУ УСРР. З 20.03.1931 - пом. нач. Київ. оперсектора ДПУ. З 20.09.1931 - нач. секрет.-політ. відділу ДПУ. З 21.02.1933 - заст. нач. Дніпропетров. облвідділу ДПУ. З 11.03.1934 - заст. нач. економіч. управління ДПУ УСРР. З 11.07.1934 - заст. нач. економіч. відділу УДБ УСРР. З 16.10.1936 - т.в.о. нач. економіч. відділу УДБ НКВС УСР. З 05.11.1936 - нач. економ. відділу УДБ НКВС УСРР. З 16.12.1936 - нач. УНКВС Чернігів. обл. У 23.01.1937 - 26.02.1938 - нач. УНКВС Дніпропетров. обл. З 17.03.1938 - нач. УНКВС Орджонікідз. краю. Заарештований 24.01.1939 в Ворошилівську. 25.01.1940 ВК ВС СРСР за стат. 58-7, 58-8, 58-11 КК РРФСР засуджен. на смерть. Розстріляний у Москві. Звання: майор держ. безпеки (13.12.1935), ст. майор держ. безпеки (20.12.1936). Нагороди: орден Леніна (19.12.1937), орден Червоного Прапора (07.05.1923), знак почесного працівника ВЧК-ДПУ (V) № 427с (1927), бойова зброя від ВУЦВК (12.1932), «Маузер» від Колегії ДПУ УСРР (19.12.1927), годинник від Полтав. губ. ЧК з надписом «За зразкову постановку справи та енергійну роботу» (1920), подяка від Київ. губ. ЧК «за труди та рев. енергію при ліквідації Мотовилів. контррев. організації» (03.11.1921), сріб. годинник від ВУЦВК (23.01.1923), цін. подарунок від Дніпропетров. облвиконкому (23.12.1937). Депутат Верх. Ради СРСР 1-го скл. (11.1937)

Яковлев-Цимири́нський Єфим Борисович (1899 - ?)

Народ. у м. Білосток Гродн. губ. Єврей. Освіта незакін. середня. Кандидат у члени ВКП(б). У ЧК з 1920. У 1930 – оперуповноваж. інозем. від. ДПУ УСРР. До 14.05.1934 – оперуповноваж. інозем. від. ДПУ УСРР. З 14.05.1934 – нач. інозем. від. Харків. облвідділу ДПУ. До 27.07.1934 – нач. інозем. від. УНКВС Харків. обл. У 27.07.1934 – 22.02.1935 – нач. 1-го відділку інозем. від. НКВС УСРР. З 1937 – нач. відділку 3-го (контррозвід.) від. НКВС УСРР. З 09.11.1937 – нач. від. держзйомки та картографії НКВС УСРР. 11.04.1938 заарешт. 02.10.1939 особ. нарадою НКВС засуджений до 5 р. позбавлення волі. 07.04.1951 особ. нарадою МДБ засланий до Красноярськ. краю. 26.03.1955 суд. колегією по карним справам ВС СРСР вирок відмінено. Звання: лейтенант держ. безпеки (03.02.1937). Нагороджений знаком поч. працівника ВЧК – ДПУ (XV) (08.04.1934).

Ємельянов

Олександр Олександрович
(30.08.1882 -26.07.1940).

Народився в Моршанську Моршанск. повіту (за ін. даними у Кірсанові Кірсанів. повіту) Тамбов. губ. у сім'ї службовця (дріб. торговця). Росіянин. Член ВКП(б) з 11.1917 (4 місяці був членом РСДРП(інтернаціоналістів) на герман. фронті). Освіта вища. Навчався в міському училищі Кірсанова, закінчив 1897. У 1932 склав екстерном іспити за повний курс військ. школи РСЧА; навчався на веч. від. військової академії РСЧА ім. Фрунзе, закінчив 1935. 09.1898-10.1902 - учень, практикант служби експлуатації та зв'язку, ст. Кірсанов Рязансько-Уральська залізниця. 11.1902 - 08.1905 - навчався на недільних освіт. курсах; самостійно здобув серед. освіту; брав участь в роботі рев. учнівськ. гуртка. 09.1905 -05.1908 - служив в армії; рядовий; навчався в навч. команді, закінчив; унтер-офіцер сапер. батальйону, м.Варшава; поширював рев. листівки серед солдатів. 1905 взяв участь у страйку солдатів телеграф. роти; арешт. у 1905; сидів в карцері у форт. Зергеж. 06.1908-08.1912 - телеграфіст ст. Саратов, Рязано-Уральська залізниця. 09.1912 - 07.1914 - пакувальник, приймальник замовлень, рахівник тютюнової фабрики, Курськ; рахівник губ. земства, Курськ. 08.1914 - 11.1917 -

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

служив в армії; унтер-офіцер 7-го радіодивізіону, 7-а армія Пів.-Захід. фронт; за рев. діяльність сидів 4 місяці у військ. в'язниці. 10.1917 - 11.1917 - брав участь в організації рад. влади, м Вінниця. 10.1917-10.1917 - арешт. офіцерами в Вінниці, засуджен. до розстрілу; звільнений з під арешту на вимогу солдатів полку 2-ї гвард. піх. дивізії. 11.1917 - 05.1918 - організатор, рядовий загону Червоної Гвардії, Курск; познайомився з більшовиками Д.Сергеевим, І.Роговим, М.Бутовим, під впливом яких вступив до РСДРП(б). 06.1918 - 01.1919 - заст. голови губ. комісії з ліквідації земських організацій, Курськ. 1918 - 1918 - голова Курськ. міськвиконкому. 12.03.1919 - 06.1919 - заст. голови Курськ. губвиконкому. 12.03.1919 - 06.1919 - зав. відділу управ. Курськ. губ. 04.1919 - 05.1919 - член колегії Курськ. губ. ЧК. 05.1919 - 09.1919 - член РВР Курськ. укріп. району. 10.1919 - 11.1919 - військком упр. військ. сполучень VIII-ї армії, Півден. фронт. 11.1919 - 12.1919 - надзвич. уповноважений РВС VIII-ї армії. 01.1920 - 07.1920 - заст. голови Курськ. губвиконкому. 05.1920 - 07.1920 - зав. відділу управ. Курськ. губ. 05.1920 - 20.09.1920 - член колегії Курськ. губ. ЧК. 30.07.1920 - 09.1920 - голова Курськ. губ. ревтрибуналу. 20.09.1920 - 11.1920 - гол. Курськ. губ. ЧК. 01.1921 - 03.1921 - заст. уповноважен. НКВС РРФСР по Півден. Сходу, Ростов-на-Дону. 03.1921 - 08.04.1921 - в.о. уповноважен. НКВС РРФСР. 04.1921 - 05.1921 - зав. відділу управ. Кубансько-Чорномор. обл. 29.06.1921 - 06.02.1922 - голова Донський обл. ЧК. 06.02.1922 - 09.1922 - нач. Донського обл. відділу ДПУ. 10.09.1922 - 07.09.1923 - начальник Гірського відділу ДПУ, Владикавказ. 10.09.1923 - 20.09.1923 - в резерві призначення ДПУ УСРР. 20.09.1923 - 24.05.1924 - пом. нач. частини прикордон. охорони ДПУ УСРР, Харків. 24.05.1924 - 01.1925 - заст. нач. частини прикордон. охорони і інспекції військ ДПУ УСРР з опер.-розвід. частини. 01.1925 - 10.1927 - пом. нач. частини прикордон. охорони та інспекції військ ДПУ УСРР з опер. частини. 09.1925 - 10.1927 - нач.-військком 3-ї прикордон. школи ОГПУ, Харків. 11.1927 - 01.07.1929 - пом. нач. Упр. прикордон. охорони та військ ДПУ УСРР. 01.07.1929 - 03.09.1930 - нач. Одес. окр. відділу ДПУ. 01.07.1929 - 03.09.1930 - нач. 26-го Одес. прикордон. загону ДПУ. 03.09.1930 - 14.09.1931 - пом. нач. Упр. прикордон. охорони і військ ДПУ УСРР з опер. частини. 30.07.1931 - 14.09.1931 - т.в.о. нач. Упр. прикордон. охорони і військ ДПУ УСРР. 03.08.1931 - 1933 - член Колегії ДПУ

УСРР. 14.09.1931 – 23.05.1933 – нач Упр. прикордон. охорони і військ ДПУ УСРР. 09.11.1931 – 23.06.1932 – нач. гол. управління міліції УСРР. 23.06.1933 – 10.07.1934 – заст. нач. Упр. прикордон. охорони і військ ДПУ УСРР. 13.07.1934 – 1936 – заст. нач. Упр. прикордон. і внутрішньої охорони НКВС УСРР. 1936 – 09.01.1937 – т.в.о. заст. нач. Упр. прикордон. і внутрішньої охорони НКВС Білоруської РСР. 09.01.1937 – 22.11.1937 – нач. Упр. прикордон. та внутр. охорони НКВС Білоруської РСР. 22.11.1937 – 31.01.1938 – у розпорядженні НКВС СРСР. 31.01.1938 – 22.10.1938 – заст. нач. Голов. упр. пожежної охорони НКВС СРСР. 22.10.1938 – заарешт. 24.07.1940 – рішенням ВК Верх. Суду СРСР засуджений на смерть. 26.07.1940 розстріляний у Москві. 25.06.1956 рішенням ВК Верховного Суду СРСР 25.06.56 вирок скасовано, реабілітован. Звання: комбриг (23.12.1935). Нагороди: орден Трудового Червоного Прапора УСРР (20.12.1932); знак Поч. працівник ВЧК-ГПУ(V) №138 (24.11.1924); знак Поч. працівник ВЧК-ГПУ(XV) (29.08.1936), поч. зброєю, золот. годинником.

**Перцов (Перцовський)
Юрій Мойсейович
(1894 - ?, після 1957)**

Народився у с. Козелуж'є Хойнікської волості Річицького повіту Мінськ. губ. в міщанській родині прикажчика-бракувальника по лісу. Єврей. Освіта нижча. Член ВКП(б) з 07.1918 , партквиток №0736417(виключений партколегією ЦКК КП(б) У 11.03.1933 ; у 1910 – 1917 – член Паолей Ціон у Катеринославі та Києві, вийшов, оскільки не розділяв програми). У 1903 переїхав до дядька у Київ. 1906-1910 – навчався у ремісничо-тех. училищі Бродського у Києві. 1913-1914 – конторник сірникової фабрики, Київ; конторник фанерного заводу, Київ; конторник сільсько-господар. видавництва, Київ; укладальник і відправник Дніпровської гавані, Київ; 1914 – призван. на військ. службу, Бобруйськ, демобілізований. 1915 – безробітний. 1915-1916 – табельник, зав. корпусом цукеркової фабрики (звільнився «через утиски на нац. ґрунті»). 1917 – боєць бой. дружини (міліції). 1917-1918 – безробітний Катеринослав, Київ. 1918-01.1919 – комендант підпільного

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

штабу, Київ. 1919 – політичний інструктор паливної комісії, Київ. 04.1919 – учасник придушення Куренівського повстання в Києві. 1919 – 08.1919 – політ. інспектор лісового відділу РНК УСРР. 09.1919 – 1919 – перебував на нелегальному становищі, ховаючись від денікінців. 12.1919 –? – інспектор штабу VI Трудової армії. 1920 – 1920 – заст. зав. Київ. губ. лісовим комітетом. 1920 – уповноваж. з палива XIV армії РСЧА. 1920 – голова колегії обвинувачів Київ. губ. рев. трибуналу. 1920 – ст. слідчий Особ. відділу ВЧК Пів.-Захід. фронту (3 місяці), Київ. 1921 – заст. нач. СОЧ Київ. губ. ЧК (3 місяці). 1921 – 1922 – нач. СОЧ Київ. губ. ЧК / губвідділу ДПУ (1 рік). 1922 – 1923 – начальник СОЧ ПП ДПУ УСРР по Правобережній Україні, Київ (3 місяці). 1923 – заст. голови Київ. губ. суду. 14.08.1923 – прибув з ДПУ УСРР і відряджений в ПП ДПУ по Далеко-Схід. області, Чита. 24.08.1923 – прибув до ПП ДПУ по Далеко-Східній області, Чита та відряджений до Владивостоку у Приморський губвідділ ДПУ. 07.09.1923 – 11.12.1923 – нач. СОЧ Приморськ. губвід. ДПУ. 11.12.1923 – 24.12.1923 – заст. нач. Приморськ. губвідділу ДПУ. 24.12.1923 – 30.12.1923 – нач. СОЧ Приморськ. губвідділу ДПУ. 30.12.1923 – 11.02.1924 – нач. Приморськ. губвідділу ДПУ. 11.02.1924 – 05.07.1924 – нач. СОЧ Приморськ. губвідділу ДПУ. 05.07.1924 – 10.1925 – нач. СОЧ ПП ОДПУ по Далеко-Схід. обл. 10.1925 – відряджений у розпорядження ОДПУ СРСР. 01.1926 – відряджений до Закавказьк. ДПУ. 01.1926 – 02.1927 – заст. нач. Управління прикордон. охорони ДПУ Закавказ. РФСР, Тифліс. 02.1927 – відряджений до ДПУ УСРР, Харків. 03.03.1927 – призначений нач. Маріуполь. окрвідділу ДПУ. 17.03.1927 – 28.02.1929 – нач. Маріуполь. окрвідділу ДПУ. 08.03.1929 – здав справи начальника Маріупольськ. окрвідділу ДПУ і відбув до Харкова у розпорядження ДПУ УСРР. 11.03.1929 – 05.09.1930 – заст. нач. Особ. відділу ДПУ Укр. військ. округу 05.09.1930 – 25.02.1932 – нач. V-го (Одес.) опер. сектора ДПУ. 27.02.1932 – 29.01.1933 – нач. Одес. обл. відділу ДПУ. 29.01.1933 – відкликаний до ДПУ УСРР. 13.02.1933 – заарештований, утримувався в спецкорпусі ДПУ УСРР. 16.03.1933 – Колегією ОДПУ СРСР за ст. 56-24, 97 КК УСРР засуджений до 3 р. позбавлення волі. 1933 – 10.1933 – ув'язнений – заст. нач. Ухтинсько-Печорського виправно-трудоного табору ОДПУ, с. Чиб'ю Комі АСРР. 10. 1933 – ? – помічник з адміністр. частини нач. табірною відділу Ухтинсько-Печорськ. вип.-труд. табору ОДПУ

– НКВС, Щугорська вугільна копальня. На 12.1936 – заст. нач. 3-го (опер.-чекістського) відділу Біломорсько-Балт. каналу, Медвеж'єгорськ, Карельська АСРР. До 20.08.1938 – уповноважений Азовсько-Чорноморськ. рибного держ. тресту в Краснодарі. 20.08.1938 – арешту Краснодарі. 06.10.1938 - етапований до Києва. 11.06.1940 особливою нарадою НКВС «за антирадянську діяльність» за ст.58-6 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі. У 1949 – заст. нач. відділу технолог. збуту тресту № 13 у Краснодарі. У 1957 – живий. 11.04.1994 військ. прокуратурою Півд. регіону України вирок від 11.06.1940 був скасований, реабілітований. Нагороди: орден Червоного Прапора №12527 «за видатну роботу та заслуги по боротьбі з бандитизмом» на Правобережній Україні (24.01.1923) – позбавлений рішенням Президії ЦВК СРСР 27.09.1933; знак почесного працівника ВЧК-ДПУ (V) № 222, маузер від Колегії ОДПУ «за енергійну та вмілу роботу в боротьбі по ліквідації бандитизму ДСО» (24.01.1925), бойова зброя від ВУЦВК на відзнаку 10-ти річчя ВЧК –ДПУ (26.12.1927), почесна зброя від ВУЦВК на відзнаку 15-ти річчя ВЧК –ДПУ (20.02.1932), «Маузер» «за вмиле керівництво, розробку і ліквідацію 8-го повстанського району Козачої ради та петлюрівської контррозвідки» (1921)

Ніколаєвський-Гутин Володимир Якович (1897- ?)

Працював нач. санаторія ДПУ УСРР в Одесі, нач. адмін.-господар. відділу УНКВС Одес. обл. 23.05.1937 заарештований як німецький шпигун. 11.02.1938 особливою нарадою НКВС СРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі. 27.03.1938 направлений до Біломорсько-Балт. табору НКВС.

Іванов Лев Олександрович (12.1896 – 20.06.1937)

Народився у Варшаві у дворянській родині офіцера (батько у 1900-1914 – у чині підполковника, з 1914 – служив у жандармерії, після революції проживав в Бессарабії, Румунія). Росіянин. Освіта середня: 08.1907 – 05.1914 – навчався у Суворівськ. кадет. корпусі, закінчив у 1914), навчався у Варшав. політех. інституті, не закінчив (розмовляв і читав: по

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

німецькі, по англійські, по польські, по французькі. Писав по німецькі). Член ВКП(б) з 01.11.1919.1914 – 08.1914 - лікувався у Німеччині. 08.1914 – 07.1918 – інтернований у німецьких таборах, Нейгамер, Целле. 07.– 08.1918 – рядовий надзвич. охорони Миколаїв. залізниці, Петроград. 08.1918 – діловод штабу кавалерійськ. полку VI-ї армії, Каргополь, Олонец. губ., був заарештований у підозрі в антирадян. агітації, етапований до штабу VI-ї армії до Вологди, звільнений за вказівкою голови РВТ О.В.Ейдука. 01.09. – 31.12.1918 – скарбник-рахівник арт. постачання штабу VI-ї армії, діловод відділку військ. контролю VI-ї армії, Архангельськ. 19.01.–02.02.1919 – уповнов. Архангель. відділу вій. контррозвідки VI-ї армії, Няндомо-Плісецька. 02.02.– 03.03.1919 – діловод військ.-контроль. пункту Архангельськ. напрямку. 03.03.– 01.05.1919 – співробіт. інформації особ. відділу VI-ї армії. З 01.05.1919 – уповноваж. інформації особ. відділу 18-ї стр. дивізії, Вологда. До 15.06.1919 – вик. об. слідчого особ. відділу VI-ї армії. 15.06.– 15.09.1919 – слідчий особ. відділу VI-ї армії. 15.09.1919 – 06.1920 – зав. слідчою частиною особ. відділу VI-ї армії. 18.06.– 20.07.1920 – співробітник для доручень особ. відділу XIV-ї армії. 20.07. – 22.09.1920 – інспектор-орг. особ. відділу XIV-ї армії. 22.09.– 19.11.1920 – т.в.о. нач. актив. частини особ. відділу XIV-ї армії. 19.11.– 13.12.1920 – заст. нач. особ. відділу XIV-ї армії. 13.12.1920 – 01.1921 – т.в.о. нач. особ. відділу XIV-ї армії. 01.1921 – 31.07.1922 – відкликаний у розпорядж. особ. відділу Київ. ВО згідно до телеграми І.Воронцова, заст. нач. особ. відділу Київ. ВО. 03.05. – 06.06.1921 – т.в.о. нач. особ. відділу Київ. ВО. 12.09. – 13.10.1921 – т.в.о. начальника СОЧ особ. відділу Київ. ВО. 22.10. – 29.11.1921 – т.в.о. нач. особ. відділу Київ. ВО. 19.11.– 23.11.1921 – за наказом голови польового штабу ВУЧК Є.Г.Євдокимова перебував у відрядженні у Волин. губ. 29.11. – 02.12.1921 – т.в.о. заст. нач. особл. відділу Київ. ВО. 31.07. – 25.11.1922 – нач. СОЧ ПП ДПУ по Правобереж. Україні. 31.07.1922 – 1922 – т.в.о. повпреда ДПУ по Правобережній Україні. 20.11. – 25.11.1922 – нач. СОЧ ПП ДПУ по Правобереж. Україні. 25.11. – 11.12.1922 – нач. економ. відділу ПП ДПУ по Правобереж. Україні з правами заст. нач. СОЧ. 25.11. – 11.12.1922 – нач. економ. відділу Київ. губвідділу ДПУ. 11.12.1922 – 07.1923 – заст. повпреда ДПУ по Правобереж. Україні. 11.12.1922 – 07.1923 – заст. нач. Київ. губвідділу ДПУ. 05.01. – 18.01.1923 – т.в.о. нач. СОЧ ПП ДПУ по Правобереж. Україні. 19.02.1923 – 1923 – гол. Комісії по нагородам. 16.07.1923 – прибув із Київ. губвідділу ДПУ до ДПУ УСРР. 16.07.1923 – 25.01.1924 – нач. секрет. відділу СОЧ ДПУ УСРР. 25.01. – 27.03.1924 – заст. нач. СОЧ ДПУ

УСРР. 27.03.1924 – 06.05.1925 – пом. нач. Поділь. губвідділу ДПУ, Вінниця. 06.05.1925 – 25.02.1926 – нач. Вінницьк. окрвідділу ДПУ. 06.04.1926 – 09.11.1927 – пом. нач. Одес. окрвідділу ДПУ. 09.11. – 17.11.1927 – в резерві ДПУ УСРР по посаді пом. нач. Одес. окрвідділу ДПУ. 17.11.1927 – 14.08.1928 – ст. інспектор АОУ ДПУ УСРР (ОДПУ СРСР). 14.08.1928 – 29.03.1929 – нач. Особ. інспекції при Колегії ДПУ УСРР (ОДПУ СРСР). 29.03.1929 – 19.02.1930 – пом. нач. особл. відділу ОДПУ морськ. сил Чорного моря. У 29.03.1929 – 19.02.1930 – заст. нач. Севастопол. міськвідділу ОДПУ. 19.02. – 06.05.1930 – заст. нач. особл. відділу ОДПУ морськ. сил Чорного моря. 19.02. – 06.05.1930 – нач. Севастопол. міськвідділу ОДПУ. 06.05.1930 – 20.12.1932 – нач. 1-го відділку особ. від. ОДПУ СРСР. 1931 – 21.03.1933 – пом. нач. особ. від. ОДПУ СРСР. 20.12.1932 – 21.03.1933 – нач. 1-го відділку особ.(?) від. ДПУ УСРР. 21.03. – 19.11.1933 – нач. особ. від. ДПУ УСРР. 21.03. – 19.11.1933 – нач. особ. від. Українського ВО. 19.11.1933 – 10.07.1934 – пом. Повпреда ОДПУ по Горьківськ. краю. 19.11.1933 – 10.07.1934 – нач. УРСМ ПП ОДПУ по Горьківськ. краю. 10.07.1934 – 01.01.1935 – нач. УРСМ УНКВС по Горьківськ. краю. 11.07.1934 – 01.01.1935 – пом. нач. УНКВС по Горьківськ. обл. 01.01.1935 – 05.12.1936 – заст. нач. УНКВС по Горьківськ. краю. 05.12.1936 – 06.05.1937 – заст. нач. УНКВС по Горьківськ. обл. 06.05.1937 – відряджений до НКВС СРСР. 07.05.1937 – заарештований. 19.06.1937 – засуджений на смерть в особливому порядку. Розстріляний у Москві. Звання: майор держ. безпеки (05.12.1935). Нагороди: знак почесного робітника ВЧК-ГПУ(V) №136 (31.10.1924), маузер із золот. дощечкою від ВУЦВК (20.04.1923), маузер від Колегії ОДПУ СРСР (17.12.1927), маузер з золот. дощечкою від ДПУ УСРР (12.1927).

Ратинский (Футер) Аркадий Маркович (14.01.1902 – 04.03.1939)

Народився у Києві в родині власника кустарної токарної майстерні. Єврей. Член ВКП(б) з 1928 (кандидат з 1926). Освіта: навчався у підготовчому класі єврей. ремісн. училища в Києві, на вечірніх курсах для робітників у 1917. До 1916 – працював в токарній майстерні батька, Київ. У 1916 – 1920 працював у приватних токарних майстернях Києва (з перервами) та у ракетній майстерні Київ. політех. інституту. 15.01. – 21.01.1918 - брав

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

участь у січневому повстанні проти Центральної Ради у Києві. У 05. – 08.1919 – інспектор житл. відділу Києва, займався вилученням майна. 09. – 12.1919 – переховувався у Києві. 02. – 12.1920 працював у політвідділі 12-ї армії (рядовий, діловод рез. видавництва, нач. господар. відділу потягу-друкарні). 11.1920 – 06.02.1921 – таєм. співробітник особ. відділу ВЧК Київ. військ. округу. 3 06.02.1921 – співробіт. резерву особ. відділу Київ. військ. округу. У 12.02. – 19.06.1921 – таєм. співробіт., діловод особ. відділу 1-го кін. корпусу, Біла Церква. 19.06. – 20.06.1921 – уповноваж. агентури діловод особ. відділу Поділь. губ. ЧК. 20.06. – 26.07.1921 – нач. агентури особ. відділу Поділь. губ. ЧК. 26.07. – 08.09.1921 – пом. нач. агентури особ. відділу Поділь. губ. ЧК. 08.09. – 24.10.1921 – співробіт. для доручень адмін.-орг. частини особ. відділу Поділь. губ. ЧК. 24.10. – 14.11.1921 – зав. реєстр.-статист. відділку особ. відділу Поділь. губ. ЧК. 14.11. – 23.12.1921 – уповноваж. з розробки справ особ. відділу Поділь. губ. ЧК. 23.12.1921 – 06.06.1922 – уповноваж. із закордон. роботи див. прикордон. особ. відділу, Поділь. губ. 06.06. – 29.06.1922 – контролер військ.-контрол. пункту особ. відділу прикордон. ділянки №2, Жмеринка. 29.06. – 01.11.1922 – контролер прикордон. посту №1 Поділь. губвідділу ДПУ, Волочиськ. 01.11. – 30.12.1922 – уповноваж. контррозвід. відділку прикордон. посту №1 Поділь. губвідділу ДПУ, Волочиськ. 30.12.1922 – 04.01.1923 – уповноваж. з інформації прикордон. посту №1 Поділь. губвідділу ДПУ. 04.01. – 09.05.1923 – т.в.о. уповноважен. інформ.-агент. відділку прикордон. посту №1 Поділь. губвідділу ДПУ, Волочиськ. 09.05. – 13.09.1923 – уповноваж. контррозвід. відділку прикордон. посту №1 Поділь. губвідділу ДПУ. 07.09. – 13.09.1923 – уповноваж. з політ.-економ. охорони кордону прикордон. посту №3 Подільськ. губвідділу ДПУ. 13.09.1923 – 25.06.1924 – уповноважен. контррозвід. відділку прикордон. посту №3 Подільськ. губвідділу ДПУ. 25.06. – 01.07.1924 – пом. уповноважен. контррозвід. відділу Подільськ. губвідділу ДПУ. 01.07.1924 – звільнений з ДПУ. 20.10. – 20.07.1924 – пом. уповноважен. контррозвід. відділу Поділь. губвідділу ДПУ. 15.11.1924 – 10.1925 – служив в РСЧА. 21.07. – 08.1925 – прикордонник 6-ї застави 3-ї комендантури 23-го Камянець-Поділь. прикордон. загону ОДПУ. 20.08. – 15.10.1925 – уповноваж. по шпигунству і закордон. роботі упр. 23-го Камянець-Поділь. прикордон. загону ОДПУ. 15.10. – 01.12.1925 – пом. уповноваж. контррозвід. відділку Кам'янець-Поділь. окрвідділу ДПУ. 01.12.1925 – 05.07.1929 – пом. уповноваж. контррозвід. відділку із

закордон. роботи Кам'янець-Поділь. окрввідділу ДПУ. 05.07. – 16.07.1929 – ст. уповноважен. 26-го Одес. прикордон. загону ДПУ. 16.07.1929 – 01.10.1930 – ст. уповноваж. контррозвід. відділ. Одес. окрввідділу ДПУ. 01.10.1930 – 27.06.1932 – нач. інозем. відділку 5-го (Одеського) оперсектора ДПУ. 27.06.1932 – 04.06.1933 – нач. інозем. від. Одес. облвідділу ДПУ. 04.06.1933 – 21.04.1934 – нач. 2-го відділку особ. від. ДПУ УСРР. 04.06.1933 – 21.04.1934 – нач. 2-го відділку особ. відділу Україн. військ. округу. 21.04. – 22.05.1934 – нач. особ. відділу Дніпропетровськ. облвідділу ДПУ. 21.04. – 22.05.1934 – нач. особ. відділу 7-го стр. корпусу. 22.05. – 10.07.1934 – нач. особ. від. Одес. облвідділу ДПУ. 11.05.1934 – 03.01.1937 – нач. особ. відділу УНКВС Одес. обл. 28.01. – 22.04.1937 – нач. 3-го відділку 5 від. ГУДБ НКВС СРСР. 28.01. – 22.04.1937 – пом. нач. 5 відділу ГУДБ НКВС СРСР. 22.04.1937 – 20.05.1938 – заст. нач. 5-го від. УДБ НКВС УСРР. 22.04.1937 – 20.05.1938 – заст. нач. особ. відділу ГУДБ НКВС Київ. військ. округу. 07.08. – 23.09.1937 – т.в.о. нач. 5-го відділу УДБ НКВС УСРР. 07.08. – 23.09.1937 – т.в.о. нач. особ. відділу ГУДБ НКВС Київ. військ. округу. 04.– 20.05.1938 – т.в.о. нач. 3-го відділу УДБ НКВС УСРР. 20.05.– 23.07.1938 – нач. 3-го відділу УДБ НКВС УСРР. арешт. 23.07.1938. Засуджений ВК ВС СРСР 04.03.1939 на смерть як учасник змовницької організації в НКВС УСРР і польськ. шпигун. Розстріляний у Москві. Посмертно реабілітований 14.09.1993. Звання: капітан держ. безпеки (08.01.1936). Нагороди: медаль ХХ рр. РСЧА (22.02.1938), знак поч. працівника ВЧК-ДПУ (XV)№817 (20.12.1933), бойова зброя від ВУЦВК (19.12.1932), маузер від Колегії ДПУ УСРР (04.1926), маузер від Колегії ДПУ УСРР (12.1927), маузер від Кам'янець-Подільськ. прикордон. загону (1930), наган від Проскурів. повіт. виконкому (12.1922).

Успенський Олександр Іванович
(20.02.1902 – 28.01.(26.02)1940).

Народився у с. Верх. Суходіл Суходіль. вол. Алексинськ. повіту Тульськ. губ. в родині дрібного торговця – потомственої особи духовного звання. Росіянин. Освіта: 1910 – 1912 – почат. училище у с. Верх. Суходіл; 1913 – 1915 – 2-х клас. училище у Тулі; 1915 – 1917 – духовне училищі у Тулі, закінчив 2

класи; 1917 - у Тульській семінарії, кинув. 1917 - навчався у збройно-тех. школі у Тулі, закінчив 1 курс. Член ВКП(б) з 09.1920. Кандидат у члени політбюро ЦК КП(б)У, обраний на XIV з'їзді (18.06. - 25.12.1938), депутат Верх. Ради СРСР 1-го скл. по Бугуруслан. вибор. окрузі Оренбур. обл. (12.12.1937), депутат Верх. Ради УРСР 1-го скл. по Проскурів. вибор. окрузі (26.06.1938). До 1918 працював у приват. магазині в Тулі. 12.1918 - організатор церк. хору та псаломник, Верх. Суходіл. 12.1918 - 1919 - працював у Верх. Суходолі секретар. вол. комітету бідноти. 1919 - зав. відділом друк. органів у Верх. Суходолі. 1919 - 1921 - мол. міліціонер 3-го рай. Алексин. повіт. міліції. 08.1920 - 06.11.1921 - таємн. уповноваж. Алексин. повіт. політбюро. 05. - 09.1921 - у Алексин. повіт. міліції (нач. 4-го району, пом. нач. повіт. міліції, начальник господар. відділу). 09.1921 - відряджений у розпорядження Алексин. повіткому ВКП(б). 06.11.1921 - 02.1922 - уповноваж. з інформації Алексин. політбюро Тульськ. губ. ЧК. У 02.1922 - хворів на висипний тиф. 1922 - відповід. інстр.-організатор Алексин. повіткому ВКП(б). 25.09. - 01.11.1922 - співробіт. для доручень при уповноважен. Тульськ. губвід. ДПУ по Алексин. пов. 01.11.1922 - 04.1923 - пом. уповноваж. Тульськ. губвід. ДПУ по Алексин. пов. 04.1923 - 29.11.1923 - уповноваж. Тульськ. губвід. ДПУ по Алексин. пов. 29.11.1923 - 03.1924 - т.в.о. нач. 4-го (економіч.) від. Тульськ. губвід. ДПУ. 03.1924 - 10.03.1927 - нач. економ. від. Тульськ. губвід. ДПУ. 29.03.1927 - 1929 - нач. економ. від. ПП ОДПУ по Уралу, Свердловськ. 1929 - 26.08.1931 - нач. Економ. управління ПП ОДПУ по Уралу. 26.08.1931 відряджений до ОДПУ СРСР. 27.09.1931 - 14.05.1933 - нач. економ. відділу ПП ОДПУ по Москов. обл. 27.11.1932 - 14.05.1933 - пом. повпреда ОДПУ по Москов. обл. 14.05.1933 - 10.07.1934 - заст. повпреда ОДПУ по Москов. обл. 10.07.1934 - 19.12.1935 - заст. нач. УНКВС Москов. обл. 19.02.1935 - 18.02.1936 - заст. коменданта Москов. Кремля з внутр. охорони. 28.02.1936 - 16.03.1937 - заст. нач. УНКВС Західно-Сибір. краю, Новосибірськ. 16.03.1937 - 25.01.1938 - нач. УНКВС Оренбурз. обл. 25.01. - 14.11.1938 - нарком внутрішніх справ УРСР. 14.11.1938 - інсценував самовбивство та втік. У 14.11.1938 - 15.04.1939 - перебував на нелегальному становищі. 15.04.1939 - арешт. у м. Міасс Челябінськ. обл. 27.01.1940 засуджений на смерть. Розстріляний у Москві. Звання: ст. майор держ. безпеки (29.11.1935), комісар держ. безпеки 3-го рангу (25.01.1938). Нагороди: орден Леніна (02.07.1937), орден

Червоного Прапора (03.04.1930), медаль «XX років РСЧА» (22.02.1938), знак почесного працівника ВЧК-ДПУ (V) №435 (26.01.1930), знак почесного працівника ВЧК-ДПУ(XV) (04.02.1933), Браунінг від Колегії ОДПУ СРСР (19.12.1927), Маузер від Колегії ОДПУ СРСР (07.09.1929).

**Карелін (Белоус)
Володимир (Вольф) Петрович
(15.09.1897 – 03.09.1938)**

Народився у Одесі в родині землевласника-колоніста, вчителя- власника приват. єврей.

училища 3-го розряду (помер у 1920). Єврей. Освіта: закінчив комерц. училище Гохмана в Одесі у 1916; закінчив 2 курси юр. факультету Одеського університету у 1915. Член партії соціалістів-революціонерів у 03. - 07.1917. Член ВКП(б) з 03.1931, партквиток №1840720 (член РКП(б) у 1920 – 11.1921 – виключений як колиш. есер, кандидат у члени ВКП(б) з 01.1928). 07. – 08.1916 – рядовий 40-го запас. піхот. полку, Одеса, демобіліз. через короткозорість. 09.1916 – 12.1918 – на юр. факульт. Міжнарод. інституту в Одесі. 1. – 03.1918 - заробляв на життя репетиторством. 1917 – 1919 – контролер Всерос. товариства спілки міст, Одеса. 02. – 03.1919 – член бойової дружини міськ. орг. КП(б)У в Одесі. 04. – 06.1919 – рахівник Одес. губ. фін. відділу. 06. – 08.1919 – рахівник, контролер Одес. губ. ради нар. господарства. 08.1919 – 02.1920 – безробітний, Одеса. 02. – 09.1920 –військ. слідчий Одес. надзвичай. військ. комендатури. 09.1920 – 04.1921 – ст. слідчий Одес. губ.ком. боротьби з дезертирством. 04.1921 – ? – пом. уповноваженого Одес. губ. ЧК. 1922 – 1923 – пом. уповноваженого секрет. відділу Одес. губвідділу ДПУ. 1923 – 1924 – нач. контррозвід. відділу Одес. губвідділу ДПУ, пом. нач. Одес. губвідділу ДПУ з охорони кордонів. 1924 – 1925 – пом. нач. Частини прикордон. охорони ДПУ Одес. губ. з опер. питань. 03. – 08.1925 – пом. нач. контррозвід. відділу Одес. губвідділу ДПУ. 08. – 11.1925 – пом. нач. контррозвід. відділу Одес. окрвідділу ДПУ. 12.1925 – 15.08.1926 – уповноважений іноземної групи контррозвід. відділу ДПУ УСРР. 15.08.1926 – 07.1930 – нач. 2-го (іноземного) відділку контррозвід. відділу ДПУ УСРР. 07.1930 – 25.10.1931 – пом. нач. Особ. відділу ДПУ УСРР та Українського ВО. 25.10.1931 – 28.07.1932 – заст. нач. ОВ

ДПУ УСРР та Українського ВО. 28.07.1932 – 1933 – др. заст. нач. ОВ ДПУ УСРР та Українського ВО. 09.11. – 15.12.1933 – т.в.о. нач. ОВ ДПУ УСРР і Українського ВО. 1933 – 10.07.1934 – заст. нач. ОВ ДПУ УСРР та Українського ВО. 08.08.1933 – 10.07.1934 – нач. інозем. відділу ДПУ УСРР. 11.07. – 22.11.1934 – заст. нач. ОВ УДБ НКВД УСРР і ОВ ГУДБ НКВС УВО. 11.07.1934 – 02.1935 – нач. Інозем. відділу УДБ НКВС УСРР. 02. – 11.07.1935 – т.в.о. нач. ОВ УДБ НКВС Білоруської СРР. 11.06.1935 – 04.12.1936 – нач. ОВ УДБ НКВС Білоруської СРР. 04.12.1936 – 28.01.1937 – у розпорядженні ВК НКВС СРСР. 28.01.1937 – 29.07.1937 – заст. нач. 5-го (особ.) відділу ГУГБ НКВД СРСР. 29.07.1937 – арешт. у Мінську. 03.09.1938 – ВК ВС СРСР за ст.58-1 п «а»; 58-8; 58-11 КК РРФСР засуджений на смерть. Розстріляний у Москві. 20.03.2014 визначенням ВК ВС РФ визнаний таким, що не підлягає реабілітації. Звання: майор держ. безпеки (25.12.1935). Нагороди: орден Червоної Зірки (14.02.1936); орден Знак Пошани (22.07.1937); орден Трудового Червоного Прапора УСРР (20.12.1932); Знак поч. працівника ВЧК-ДПУ (V) №729 (05.1930); срібний портсигар від Колегії ВУЧК (1921); срібний годинник (1923); Маузери від Колегії ОДПУ (1927) та від Колегії ОДПУ (1929).

Хомяков Михайло Митрофанович (09.1897-29.11.1939)

Народився у с. Морево Соломон. волості Дмитровськ. повіту Орловськ. губ. в родині селянина-бідняка, що займався відхідним промислом (пізніше – візником в Одесі). Росіянин. Член ВКП(б) (член РКП(б) у 1919-1921, виключений «за дрібнобуржуазну психологію», кандидат у члени ВКП(б) з 1927 (на 1929), Закінчив початкове училище в Одесі. Закінчив 2-х класне залізничне училище в Одесі у 1914. Склав екстерном іспити за 6 класів реал. училища у 1915. Закінчив військ. академію ім. Фрунзе у 1933. 1914 – 1915 – учень залізнич. телеграфу, Одеса. Навесні – наприкінці 1915 – кандидат-телеграфіст в Одесі. Наприкінці 1915 витримав іспит на добровольця та вступив до армії. Навесні 1916 відправлений на фронт з маршовою ротою до 161-го Олександрополь. полку. На фронті склав іспит на офіцера і отримав звання прапорщика. У 06.1917 під час наступу Керенського після поранення знаходився в тилу 46-го піх. полку, був секретарем рот. комітету, «за розклад солдат і відмову виступити на фронт» був відданий

під суд. 3-під арешту втік, переховувався в Одесі. 1917 – 10.1917 – вантажник в Одес. порту. У 1917 – 1918 – червоногвардієць в Одесі, учасник збройних виступів. 1918 – 1921 – служив у Червоній Армії на командних і політ. посадах (вступив добровільно), воював проти армії УНР, на Півден. та Схід. фронтах. Був нач. і комісаром полку округу територ. військ в Сибіру та Україні. У ЧК з 10.1921. У 1929 – ст. уповноваж. Інозем. відділку контррозвід. відділу ДПУ УСРР. До 10.07.1934 – заст. нач. особ. відділу ПП ОДПУ по Східно-Сибір. краю, Іркутськ. 10.07.1934 – 25.07.1937 – заст. нач. особ. відділу УДБ УНКВС Східно-Сибір. краю. 25.07.1935 – 22.09.1936 – нач. особ. відділу УДБ УНКВС Східно-Сибір. краю. 22.09. – 26.12.1936 – нач. особ. відділу УДБ УНКВС Азово-Чорномор. краю, Ростов-на-Дону. 26.12.1936 – 10.08.1937 – нач. 5-го (особ.) відділу УДБ УНКВС Азово-Чорномор. краю. 10.08.1937 – 17.02.1938 – нач. 5-го відділу УДБ УНКВС Куйбишев. обл. 10.08.1937 – 17.02.1938 – нач. Особ. відділу ГУДБ НКВС Приволзького військ округу. 17.02.1938 – 1939 – нач. Особ. відділу ГУДБ НКВС Балт. флоту. 07.03.1939 – звільнений з НКВС за ст. 38 п. «б» як заарештований. 14.07.1939 ВТ військ НКВС Ленінград. військ. округу засуджений на смерть за ст. 193–17 п.«б» КК РРФСР. Розстріляний. Не реабілітований. Звання: Капітан держ. безпеки (22.12.1935). Нагороди: орден Червоної Зірки (19.12.1937), знак Поч. працівник ВЧК-ДПУ(XV) (25.04.1934), медаль ХХ років РСЧА (22.02.1938), поч. зброя від Колегії ОДПУ СРСР (16.12.1929)

Сапир Абрам Владимирович (11.1900 – 25.09.1957)

Народився у с. Блудень Березов. волості Пружанськ. повіту Гроднен. губ. в родині службовця скляного заводу, пізніше працівника залізниці. Єврей. Самоучка. Член ВКП(б) з 08.1919.

10.1915 – 12.1918 – чорнороб на ст. Блудень. 01.1919 – 02.1919 – член вол. ревкому, м. Береза-Картузька Березов. вол. Пружан. пов. Гроднен. губ. 03.1919 – 1919 – слідчий прикордон. транспорт. ЧК, м. Барановичі Новогруд. повіту Мінськ. губ. 1919 – 03.1920 – слідчий голов. транспорт. ЧК Бердичів. напрямку. 03.1920 – 04.1921 –

уповноважений та секретар водно-транспорт. ЧК, Одеса-порт. 04.1921 – 1921 – нач. агентури ЧК Чорного та Азовського морів. 1921 – уповноваж. особ. відділу Одес. губ. ЧК, заст. нач. військ.-контроль. спостереження Одес. порту, інспектор Тирасполь. прикордон. особ. пункту. 1921 – 1922 – пом. уповноваженого секрет. відділку особ. відділу №3, Одеса. 1922 – 08.1925 – пом. уповноваженого та уповноважен. контррозвід. відділу Одес. губ. відділу ДПУ. 08.1925 – 1926 – уповноважений контррозвід. відділу Одес. окрвідділу ДПУ. 1926 – 05.1927 – нач. контррозвід. відділу Одес. окрвідділу ДПУ відділу. 05.1927 – 12.1929 – нач. контррозвід. відділу Київ. окрвідділу ДПУ. 12.1929 – 07.1930 – нач. 1-го відділку контррозвід. відділу ДПУ УСРР. 07. – 09.1930 – нач. 2-го (інозем.) відділку Контррозвід. відділу ДПУ УСРР. 09.1930 – 05.1931 – нач. інозем. відділку особл. відділу ДПУ УСРР. 05.1931 – 27.02.1932 – нач. особ. відділу Одес. оперсектора ДПУ. 27.02.1932 – 02.1933 – нач. особ. відділу Одес. облвідділу ДПУ. 02. – 10.07.1932 – заст. нач. Дніпропетров. облвідділу ДПУ. 11.07.1934 – 11.06.1935 – заст. нач. УНКВС Дніпропетров. обл. 11.06.1935 – 21.12.1936 – нач. інозем. відділу УДБ НКВС УСРР. 21.12.1936 – 13.02.1937 – нач. УНКВС Молдав. АСРР. 13.02.1937 – 21.02.1938 – пом. нач. 3-го відділу УДБ НКВС УРСР. 21.02.1938 -заарештований. 21.02.1938 – 23.09.1939 – перебував у в'язниці. 23.09.1939 – рішенням ВТ НКВС КВО визнаний невинним і звільнений з-під варти. 28.09.1940 – ВКВС СРСР вирок ВТ НКВС КВО від 23.09.1939 відмінила та повернула справу на дослідження. 12.04.1941 – слідча частина НКВС УРСР винесла рішення про припинення справи. 25.06.1941 заарештований. 21.08.1943 – особ. нарадою при НКВС СРСР засуджений до 5 років позбавлення волі. 08.1943 – 06.04.1945 - в'язень Актюбінськ. табору НКВС. 06.04.1945 звільнений з ув'язнення. 28.02.1955 засуджений Крим. обл. судом за ст. 2 Указу Президії Верх. Ради СРСР від 04.06.1947 на 15 років позбавлення волі. Помер у таборі в Павлод. обл. Звання: капітан держ. безпеки (13.12.1935). Нагороди: знак почесного працівника ВЧК-ДПУ (XV) (20.12.1932), бойова зброя від ВУЦВК (28.12.1927), два годинника.

Валейко Георгій Йосипович (1897 - ?)

Народився у 1897 в Києві у родині дворянина інженера-залізничника. Українець. З 6 років (після розводу батьків) жив з

матір'ю (полькою), яка працювала акушеркою. Закінчив 4-х класне Старо-Кримське міс. училище, три роки навчався у гімназії, до кінця 1916 навчався у Бесараб. училищі виноградарства та виноробства, кинув. У 1917-1921 - червоногвардієць у Кишиневі, ком. Червоної армії на Схід, та Кавказ. фронтах, був у полоні, поранений та контужений (у 1918-1919 - командир роти 273-го стр. полку в Оренбурзі, у 1919-1921 - командир роти в 9-й Кубанській армії). З 17.07.1921-нач. відділку особ. відділу Західно-Сибір. військ. округу, Новоніколаївськ. З 21.11.1922 - начальник 5-го відділку контррозвід. відділу ПП ДПУ Сибірі, Новосибірськ. У 19.12.1924 -1927 - нач. контррозвід. відділу ПП ОДПУ Сибірі. У 09-11.1926 - нач. особ. відділу Західно-Сибір. військ. округу. У 10.1927-07.1928 - заст. повпреда ОДПУ по Сибірі. У 10.07.1928 - 14.05.1929 - нач. контррозвід. та особ. відділів ПП ОДПУ Нижньогогород. краю. З 08.06.1929-заст. нач. особ. відділу 6-го корпусу по 51 стр. дивізії, Український військ. округ. На 03.1933-нач. особ. відділу Київ. облвідділу ДПУ. З 1933 - заст. нач. Одес. облвідділу ДПУ. У 01.01.1934-07.07.1937 - нач. 24-го Могилів-Поділь. прикордон. загону ДПУ/НКВС. У 05.1935-17.07.1937 - нач. Могилів-Поділь. окрвідділу НКВС. 17.07.1937 - звільнений. 13.09.1937 - відряджений до ГУПВО НКВС СРСР. Подальша доля невідома. Полковник (26.06.1936). Нагороджений орденом Червоного Прапора (14.01.1936), знаком поч. працівника ВЧК (V)№ 329. Член ВКП(б) з 1918.

Галицький Зиновій Мойсейович (18.03.1900 - 1960)

Народився в Києві в родині агента хлібно-заготівельної контори. Єврей. Освіта: Закінчив 4-х класне приватне середнє комерційне училище в Полтаві у 1915. Член КПРС з 19.07.1919 (перерва з 09.1949 по 12.1954, рішенням КПК при ЦК КПРС відновлений у партії). 10.1916 - 1917 - учень в аптеці Ландау, Миколаїв. 1917 - 1918 - учень в аптеці Бенькевича, Миколаїв. 05. - 07.1919 - воював у складі ком. загону Зельдіса (парт. прізвисько «Волков»), в бою під Миколаєвом поранений. 08.1919 - 01.1920 - учень в аптеці Шнапера, Одеса, був зв'язаний з підпільною групою. 02. - 05.1920 - комісар і зав. хім.-фармац. лабораторією губ-

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

здороввідділу, Миколаїв. 05. - 09.1920 - секретар політгрупи Червоної армії, Херсон, брав участь в боях на ділянці Олешки - Скадовськ. 1920 - секретар політвідділу бригади VI армії. 25.10. - 12.1920 - секретар ОБ 1-ї дивізії VI армії. 12.1920 - 04.1921 - ст. діловод ОБ VI армії. 04. - 05.1921 - секретар відділу по боротьбі з бандитизмом Миколаїв. губ. ЧК. 05. - 07.1921 - нач. пункту № 9 Миколаїв. губ. ЧК по боротьбі з бандитизмом, Єлисаветград. 07. - 08.1921 - нач. Новоукраїн. політбюро, Миколаїв. губ. 08. - 10.1921 - нач. Бобринськ. політбюро, Миколаїв. губ. 10.1921 - 01.1922 - нач. адміні.-орг. відділу Єлисаветград. повіт. ЧК. 01. - 04.1922 - нач. політ. агентури та заст. нач. СОЧ Єлисаветград. повіт. ЧК. 04. - 05.1922 - секретар СОЧ дільнич. прикордон. ОБ ДПУ № 4 (№ 2-?). 05. - 08.1922 - зав. СОВ і заст. нач. СОЧ СОЧ дільнич. прикордон. ОБ ДПУ № 4. 1922 - інспектор Миколаїв. губвідділу ДПУ. 08.1922 - 02.1923 - секретар СОЧ Катеринослав. губвідділу ДПУ. 24.02. - 23.08.1923 - т.в.о. нач. контррозвід. відділу Подільськ. губвідділу ДПУ. 24.02. - 23.08.1923 - т.в.о. пом. нач. Подільськ. губвідділу ДПУ. 24.02. - 23.08.1923 - т.в.о. нач. СОЧ Поділь. губвідділу ДПУ. 23.08.1923 - 01.08.1925 - нач. контррозвід. відділу Подільськ. губвідділу ДПУ. 10.1923 - 02.1924 - нач. прикордон. частини Подільськ. губвідділу ДПУ. 01.08.1925 - 1926 - в.о. пом. нач. по СОЧ 24-го Могилів-Поділь. загону ДПУ. 1926 - 15.09.1927 - пом. нач. по СОЧ 24-го Могилів-Поділь. загону ДПУ. 15.09.1927 - 12.04.1928 - заст. нач. 23-го Кам'янець-Поділь. прикордон. загону ДПУ. 12.04.1928 - 05.09.1930 - пом. нач. Дніпропетров. окрвідділу ДПУ. 25.05. - 29.08.1928 - нач. Дніпропетров. окрвідділу ДПУ. 05.09.1930 - 17.04.1931 - пом. нач. IV-го (Дніпропетров.) оперсектора ДПУ. 15.09.1930 - 1931 - нач. ОБ IV-го (Дніпропетров.) оперсектора ДПУ. 17.04.1931 - 25.02.1932 - заст. нач. Одес. оперсектора ДПУ. 25.02.1932 - 1933 - заст. нач. Одес. облвідділу ДПУ. 16.03.1933 - 10.01.1934 - заст. нач. Київ. облвідділу ДПУ. 15.04.1934 звільнений з ДПУ з відрядженням до ЦК КП(б)У. 04.1934 - 11.1934 - нач. будівництва заводу №64 Наркомату важкої промисловості, м. Горловка, Донецька обл. 11.1934 - 10.1937 - дир. заводу №59 Наркомату важкої промис., Петровеньки, Донецька обл. (13 червня 1937 р. Краснолуцький міськком КП(б)У виніс сувору догану за те, що не реагував на сигнали робітників, не вів боротьбу зі «шкідниками», штучно планував підвищення собівартості, не приймав заходів до очищення заводу від «чужих, ворожих елементів», витратив 13000 держав-

них грошей на особисті потреби). 10.1937 – 12.1939 – нач. інспекції головзбуту наркомату важкої промисловості, Москва. 01.1940 – 05.1941 – заст. нач. Гол. постачання Наркомату бойових припасів СРСР, Москва. 06.1941 – 10.1941 – нач. будівництва комбінату №100, м. Алексіно, Тульська обл. 12.1941 – 01.1943 – заст. нач. 3-го Главку Наркомату бойових припасів СРСР, Челябінськ – Москва. 01.1943 – 11.1943 – в.о. директора комбінату № 392, Кемерово. 12.1943 – 06.1947 – заст. нач. Гол. постачання міністерства станкобудівництва СРСР. 06.1947 – 10.1949 – заст. нач., в.о. нач. Гол. постачання Міністерства транспорт. матеріалів СРСР, Москва. 11.1949 – 04.1950 – не працював, Москва. 04.1950 – (на 1954) - ? – нач. відділу постачання тресту «Мособлпромбудмонтаж», Москва. Помер у Москві у 1960, похований на Новодівочому кладовищі. Нагороди: орден Знак Пошани, знак поч. працівника ВЧК-ДПУ (V) (1930) № 537; колегією ДПУ УСРР Маузером із золотою дощечкою (7.01.1925), Колегією ОДПУ СРСР поч. бойовою зброєю (19.12.1927); бойовою зброєю від ВУЦВК, срібним портсигаром на честь V річчя ВЧК-ДПУ (01.02.1923).

Борисов-Вільнер Борис Соломонович (1898 – 02.10.1938)

Народився в Одесі. Єврей. У 1925-співробітник ДПУ у Кам'янець – Подільськ. У 1930– 1932 – співроб. інозем. відділку Одес. оперсектора ДПУ. З 05.10.1933 до 10.08.1934-нач. відділу кадрів Харків. облвідділу ДПУ. До 08.05.1938-нач. відділу кадрів, а з 08.05.1938 – пом. нач. УНКВС Дніпропетров. обл. 23.07.1938-відкликан. до НКВС УСРР. 25.06.1938 заарешт. 02.10.1938 ВС ВК ВС засуджений на смерть за ст. 54-1 «б», 54-8, 54-11 КК УСРР к ВМН. Розстріляний у Києві. Ст. лейтенант держ. безпеки (08.01.1936). Член ВКП(б).

Роголь Марк Павлович (17.03.1903 – 18.10.1941)

Народився в Одесі в родині робітника-підрядника скляних робіт. Єврей. Освіта: закінчив 4-х класне безплатне училище ім. проф. Бардаха в Одесі, вищу прикордонну школу ОДПУ в Москві у 1927. Член ВКП(б) з 11.1929 (був членом ВКП(б) в 1920 – 1923, виключений за п'янку, відновлений з партстажем з 1920 з перервою 1923-1929), парткви-

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

ток №0818253. Член КСМ з 1919. 1915 – 1919 – учень ювеліра Нудельмана, підмайстер ювеліра Пінскера, ювелір у ювелір. майстерні в Одесі. 1919 – член підпільної комсомол. організації «Голка», Одеса. 1919 – чорнороб крошильного відділку на тютюновій фабриці Попова в Одесі. 1919 – 1920 – підмайстер ювеліра у приват. ювелір. майстерні Нудельмана в Одесі. 02. – 02.1920 – член комісії по проведенню робітничою позапарт. конференції в Одесі. 03. – 05.08.1920 – діловод групи по антирадянським партіям з суміщенням посади помічника уповноваженого Одес. губ. ЧК. 05.08. – 09.1920 – у розпорядженні ЦУПНАДКОМу, Харків. 09. – 12.1920 – заст. коменданта и заст. зав. з видачі перепусток Кременчуцької губ. ЧК. 12.1920 – 06.1922 – уповноважений з контрреволюції та бандитизму Олександрійськ. політбюро, Кременчуцька губ. 06. – 06.1921 – нач. інформації та агентури Олександрійськ. політбюро. 06. – 07.1921 – у розпорядженні Кременчуцької губ. ЧК. 07. – 10.1921 – зав. інформац. част. Хорол. політбюро, уповноваж. по селянсько-повстанському руху Хорол. політбюро, Кременчуцька губ. 10.1921 – 02.1922 – нач. економ. відділу (ЕКВ), Хорол. політбюро. 02. – 09.1922 – уповноваж. загал. групи Хорол. політбюро. 09. – 10.1922 – пом. уповноваженого з розробок Кременчуцького губвідділу ДПУ по Хорол. повіту. 10.1 – 12.1922 – пом. уповноваженого з інформації Кременчуцького губвідділу ДПУ по Хорол. повіту. 12.1922 – 18.06.1923 – уповноваж. економ. групи (ЕКГ) Олександрій. окрвідділку ДПУ. 18.06.1923 – 30.09.1924 – пом. уповноваж. ЕКВ Поділь. губвідділу ДПУ. 30.09.1924 – 15.07.1925 – пом. уповноваж. ЕКВ Проскурів. окрвідділку ДПУ Поділь. губ. 15.07. – 09.1925 – уповноваж. ЕКВ Проскурів. окрвідділу ДПУ. 28.09.1925 – 25.01.1927 – курсант вищої прикордон. школи ОДПУ, Москва, закінчив. 19.02. – 17.06.1927 – уповноваж. по б/к 26-го Одес. прикордон. загону ДПУ. 17.06.1927 – 05.1928 – уповноваж. упр. 26-го Одес. прикордон. загону ДПУ. 05.1928 – 23.11.1929 – т.в.о. нач. прикордон. відділку 26-го Одес. прикордон. загону ДПУ. 23.11.1929 – 01.07.1930 – уповноваж. контррозвід. відділу (КРВ) Одес. окрвідділу ДПУ. 01.07.1930 – 20.09.1931 – уповноваж. інозем. відділку Одес. окрвідділу ДПУ. 20.09.1930 – 01.09.1931 – ст. уповноваж. інозем. відділу Одес. оперсектора ДПУ. 01.09.1931 – 03.1932 – оперуповноваж. інозем. відділу Одес. оперсектора ДПУ. 03. – 15.11.1932 – оперуповноваж. інозем. відділу Одес. облвідділу ДПУ. 15.11.1932 – 10.06.1933 – т.в.о. нач.

інозем. відділу Одес. облвідділу ДПУ. 10.06. – 01.10.1933 – оперуповноваж. особ. відділу ДПУ УСРР. 01.10.1933 – 10.07.1934 – пом. нач. особ. відділу (ОВ) Харків. облвідділу ДПУ. 11.07. – 10.08.1934 – пом. нач. ОВ УДБ УНКВС Харків. обл. 10.08. – 05.09.1934 – у розпоряд. відділу кадрів НКВС СРСР. 05.09.1934 – 25.01.1936 – заст. нач. Миколаїв. міськвідділу (МВ) НКВС, Одес. обл. 05.09.1934 – 25.01.1936 – заст. нач. ОВ НКВС 15-ї стр. дивізії, Миколаїв. 25.01. – 07.02.1936 – у розпоряд. відділу кадрів НКВС УСРР. 07.02. – 03.10.1936 – нач. 9-го відділу ОВ УДБ НКВС УСРР і ОВ ГУДБ Київ. ВО. 03.10.1936 – 23.01.1937 – заст. нач. УНКВС Молдав. АСРР. 23.01. – 04.08.1937 – заст. наркома внутрішніх справ Молдав. АСРР. 07. – 07.1937 – т.в.о. наркома НКВС Молдав. АСРР. 04.08.1937 – 28.03.1938 – нач. 3-го відділу УДБ УНКВС Київ. обл. 28.03.1938 – відряджений до відділу кадрів НКВС УРСР. 05.04.1938 – заарештований. 29.10.1939 особливою нарадою НКВС СРСР «як учасник антирадянської троцькістської організації та польський шпигун» за ст. 54-1 «б», 54-8, 54-11 КК УРСР засуджений до 5 років заслання до Казахстану. 01.11.1939 – 18.10.1941 – перебував на примусовому лікуванні у Київ. психіатричної лікарні. 11.01.1940 особливою нарадою НКВС СРСР був направлений на примусове лікування. Розстріляний німцями. Звання: ст. лейтенант держ. безпеки (22.03.1936), капітан держ. безпеки (17.11.1937). Нагородити:годинник від Колегії ДПУ УСРР (10.06.1924), годинник від ВУЦВК (12.1927), годинник від Колегії ОДПУ СРСР (1928), зброєю від Колегії ОДПУ СРСР (20.12.1932).

Телішевський (Правдін) Лев (Ехіель) Давидович (1904 – 22.09.1938)

Народився в Одесі в родині кустаря. Єврей. Член ВКП(б)(колишній сіоніст). У 1921 будучи червоноармійцем засуджений до 3 років позбавлення волі за крадіжку сухарів, з-під охорони втік. 1922-1923 служив в Полтаві в особливому відділі 7-ї дивізії. З 1926 служив в ДПУ. У 1931-1932 працював на кордоні. У 1935-1936 працював в УНКВС Вінницьк. обл. У 1935-1937 – співробітник Миколаїв. МВ НКВС. У 1937-02.1938 – нач. відділку 5-го (особ.) відділу УДБ НКВС УРСР. Заарештований 15.02.1938. Засуджений на смерть 22.09.1938 ВС ВК ВС СРСР за ст. 54-1б, 54-8, 54-11 КК УРСР. Розстріляний в Києві. Звання: ст. лейтенант держ. безпеки (23.03.1936).

Леопольд (Ройтман) Даниил Самойлович (07.10.1901 – 19.04.1939)

Народився у с. Сесени Бровицької волості Оргеев. повіту Бессараб. губ. у родині дрібно-го торговця - власника лавки (підробляв візником, розводив тютюн) (в родині було 9 дітей). Єврей. Член ВКП(б) з 04.1920. Освіта: 1907 – 1911 навчався в «Талмуд Торі», с. Рашків, Поділь. губ., закінчив 3 групи; у 1914 - вступив до ремісницького училища «Труд», Одеса, кинув. 1911 - 1912 - проживав з батьками у Сесени, всі родичі у 1912 виїхали до Півден. Америки. 11.1912 – 08.1913 - учень гравера у гравер. майстерні Дорфмана, Одеса. 08.1913 – 07.1914 - підручний фрезерувальника у арматурній майстерні Гданської, Одеса. 07.1914 – 04.1916 - підручний слюсаря на ліжковій фабриці, Одеса. 1916 - слюсар-підмайстер цукеркової фабрики Меєровича, Одеса. 08.1916 - 01.1917 - слюсар-інструментальник на машинно-будівному заводі Литовського, Одеса. 01. - 07.1917 - слюсар на механічному заводі «Штамп-Бліц», Одеса. 1917 - рядовий 1-го Одес. рев. полку. 07.1917 - 12.1917 - рядовий 300-го стр. полку. 01. – 02.1918 - червоногвардієць загону ім. Рощаля. 02.1918 – заарештований на ст. Березівка, втік. 03.1918 - червоногвардієць 1-го Дніпровського полку. 05.1918 - червоногвардієць 10-ї батареї Севастопольськ. гарнізону. 05.1918 - потрапив у Севастополі до німецького полону, звільнений та виїхав до Одеси. 05.1918 - 04.1919 - слюсар у граверних майстернях Дорфмана та Шапіро, водопровідника Юфи, Одеса. 10.1918 - 04.1919 - підпільник групи С.І. Західного в Одесі. 04. – 05.1919 - співробітник Одеської губ. ЧК. 05.1919 - 03.1920 - підпільник в Бессарабії (Кишинів, Сесени). 1919 - слюсар автомобільної майстерні, Кишинів. 1919 - 1920 - слюсар заводу Готліба. 03. – 04.1920 - ад'ютант штабу оборони ВРК, Тирасполь. 1920 - співробітник реєстрац. відділу, Одеса. 04. – 07.1920 - на розвідувальній роботі в Могилів-Подільському. 07. – 09.1920 - нач. передаточного пункту ЧК, Могилів-Поділь. 09. – 12.1920 - боєць ком. батальйону. 12.1920 – 03.1921 - нач. передаточного пункту ЧК, Могилів-Поділь. 03. - 05.1921 - заст. нач. розвід. відділу штабу команд. військами України та Криму. 05.1921 - відряджений до Одеського губкому КП(б)У. 06. – 11.1921 - нач. агентурного відділку Могилів-Поділь. прикордон-

ної ЧК Поділь. губ. 11.1921 – 03.1922 – уповноваж. політ. відділку Могилів-Поділь. прикордон. ЧК. 03. – 05.07.1922 – уповноваж. політ. відділку Могилів-Поділь. прикордон. відділу ДПУ. 10.04. – 15.05.1922 – т.в.о. начальника Могилів-Поділь. прикордон. відділу ДПУ. 10.07.1922 – 10.02.1923 – працював у Ушицькому повіт. піввідділі ДПУ, Поділь. губ. (заст. повіт. уповноваж., уповноваж. 3-го відділку та пом. нач. відділку). 27.09. – 11.1922 голова опер. трійки з ліквідації бандитизму в Новоушицьк. повіті Поділь. губ. 13.02. – 11.04.1923 – у резерві призначень Кам'янець-Поділь. прикордон. відділку ДПУ. 11.04. – 22.04.1923 – нач. поста ДПУ №3, Гусятин, Поділь. губ. 22.04. – 15.08.1923 – уповноваж. контррозвід. відділку та заст. нач. поста ДПУ №4, с. Гуків Поділь. губ. 01.09. – 10.10.1923 – т.в.о. пом. уповноваж. Кам'янець-Поділь. прикордон. відділку ДПУ. 10.10. – 30.11.1923 – пом. уповноваж. контррозвід. відділку Кам'янець-Поділь. прикордон. відділку ДПУ з охорони кордону, 30.11. – 01.12.1923 – т.в.о. уповноваж. особ. відділку Кам'янець-Подільськ. прикордон. відділку ДПУ. 01.12. – 12.03.1924 – уповноваж. активної групи Кам'янець-Поділь. прикордон. відділку ДПУ. 12.03.– 26.03.1924 – нач. прикордон. поста ДПУ №2, Жванець Поділь. губ. 26.03. – 11.04.1924 – співробітник секрет.-опер. частини Кам'янець-Поділь. прикордон. загону ДПУ, 11.04.1924 – 04.08.1925 – уповноваж. з полігохорони сек.-опер. частини Кам'янець-Поділь. прикордон. загону ДПУ. 25.06. – 04.08.1925 – т.в.о. заст. нач. сек.-опер. частини Кам'янець-Поділь. прикордон. загону ДПУ. 04.08. – 24.09.1925 – уповноваж. контррозвід. відділку сек.-опер. частини Кам'янець-Поділь. прикордон. загону ДПУ. 09.1925 – 01.1926 – уповноваж. секр.-опер. відділу Чернігів. окрвідділу ДПУ. 01.1926 – 08.1929 – уповноваж. контррозвід. відділку Київ. окрвідділу ДПУ. 08.1929 – 30.09.1930 – ст. уповноваж. контррозвід. відділу ДПУ УСРР. 30.09.1930 – 15.02.1931 – ст. уповноваж. особ. відділку ДПУ УСРР і Українського військ. округу. 15.02. – 15.08.1931 – нач. 3-го відділку особ. відділку ДПУ УСРР і Українського військ. округу. 15.08.1931 – 29.10.1932 – нач. інозем. відділу ДПУ УСРР. 29.10.1932 – 23.03.1934 – нач. особ. відділу Вінницьк. облвідділу ДПУ. 23.03. – 10.07.1934 – нач. особ. відділу Донецьк. облвідділу ДПУ. 11.07.1934 – 28.01.1936 – нач. особ. відділу УДБ УНКВС Донецьк. обл. 28.01.1936 – 27.07.1937 – пом. нач. УНКВС Донецьк. обл. 27.07.1937 – 01.07.1938 – нач. Дорож.-транс. відділу ГУДБ НКВС Пів-

ПІВДЕННИЙ ЗАХІД. ОДЕСИКА

ден. залізниці, Харків. 01.07.1938 - заарештований. ВК ВС СРСР 19.04.1939 засуджений на смерть ст. 58-1; ст. 58-8; ст. 58-11 КК РРФСР. Розстріляний. Звання: капітан держ. безпеки (08.01.1936). Нагороди: знак поч. працівника ВЧК-ДПУ (XV) (10.03.1934), Маузер від Колегії ОДПУ СРСР (12.1929), Маузер від Колегії ДПУ УСРР (23.12.1927), бойова зброя від Колегії ДПУ УСРР (1932).

Оболянський Іван Митрофанович (1905 - ?)

Народився у м. Сватова Лучка Харків. губ. в родині селянина-бідняка. Українець. Освіта середня. Член КПРС. До 02.1937-пом. нач. 5-го (особ.) відділу УНКВС Вінницьк. обл. У 02.1937-31.07.1938 - нач. 2-го відділку 3-го (контррозвід.) відділу УНКВС Чернігів. обл. З 31.07.1938 - т.в.о. пом. нач. відділку 3-го (контррозвід.) відділу 1-го Управління (держ. безпеки) НКВС УРСР. 17.11.1939 звільнений з посади нач. 7-го відділку 3-го (контррозвід.) відділу НКВС УРСР «через неможливість подальшого використання». У 1960 - директор бази в м. Рівно. Звання: мол. лейтенант держ. безпеки (23.03.1936).